

BUDAPEST

IV. Semmelweis u. 15 I. 4.

T. c. Dunaposta

eli Ujság

Noviszád. 1937 december 16. csütörtök

Urednik — Szerkeszti
Andree Dezso

18. évfolyam 343. szám

Jegyzékháboru London, Washington és Tokió között

A japán tábornokok megnyerték, de a japán államférfiak elvesztik a háborút, — írja az angol sajtó — A japán miniszterelnök szerint az igazi háboru csak most kezdődik — Berlin továbbra is Csangkaisek kormányát ismeri el törvényesnek

Tókióból jelentik: Az Egyesült Államok tókiói nagykövete az elmúlt éjszaka a japán külügyi hivatalhoz jegyzéket intézett, melyben éles formában tiltakozik a Panay ágyunaszádnak Nankingnál történt elsüllyesztése miatt. Az ágyunaszád amerikai lobogó alatt haladt — mondja a jegyzék — békés célokból és kétségbevonhatatlan joggal tartózkodott a Jangcse-folyón. Az ágyunaszádon a legénységen kívül amerikai hivatalos és magánszemélyek voltak. A japán haderő tökéletesen semmibe vette Amerika jogait és amerikai polgárokat, valamint amerikai köz- és magánvagyonot pusztított el. Az Egyesült Államok el-

várják a japán kormánytól, hogy formászerű sajnálkozását fejezze ki, vállalja a teljes kárpótlás fizetését és nyújtson biztosítékot arra nézve, hogy hasonló esetek nem ismétlődnek meg.

A JAPÁN VALASZ

A japán külügyi hivatal jegyzékben válaszolt az Egyesült Államok tiltakozására. A jegyzék teljes mértékben eleget tesz az amerikai kívánságoknak, kifejezésre juttatja a japán kormány bocsánatkérését, felajánlja a kárpótlást és közli, hogy minden szükséges intézkedést megtesznek, nehogy hasonló eset újra előforduljon.

Sugijama tábornok, japán hadügyminiszter a következőket mondotta az újságíróknak:

— Japánnak még sok erőfeszítésre van szüksége, hogy megvalósítsa végső célját a Távolkeleten. Japán ezt az elhatározását teljesen keresztülviszi.

LÉGI HARCOK

Tókióból jelentik: A Domei-iroda közlése szerint a japán légi haderő kedden bombázta Kwang-szi tartomány fővárosának repülőterét. A japánok 12 kínai gépet elpusztítottak.

Londoni jelentés szerint Stanley kereskedelmi miniszter az alsóház keddi ülésén megcáfolta azt a hírt, amely szerint az angol kormány egyes löszergyáraknak megengedi, hogy dum-dum golyókat szállítsanak Kinába.

A PEKINGI ELLENKORMÁNY

Pekingben kedden ünnepélyes formák között megalakult az új kínai kormány, amely — mint jelentették — »A kínai köztársaság ideiglenes kormánya« nevet vette fel. Az épületre, ahol az új kínai kormány első ülését tartotta, a kínai köztársaság régi, ötszínű lobogóját vonták fel. Ezt a lobogót az utóbbi időben már nem használták, mert a nankingi kor-

mány rendeletére néhány év óta a Kuomintang-szervezet zászlójával helyettesítették. A japán főhadiszállás megbizottja a megalakulás után üdvözölte az új kormányt.

A Domei-iroda közlése szerint Kelethopei tartomány miniszterelnöke kijelentette, hogy Huan, Hopei, Santung, Sanszi és Csahar tartományokban békebizottságok alakulnak, amelyek közigazgatási tekintetben kapcsolatot tartanak fenn az új pekingi kormánnyal.

BERLIN NEM ISMERI EL AZ ÚJ KORMÁNYT

A Reuter-iroda berlini tudósítója beavatott helyről úgy értesül, hogy az új kínai kormány megalakítása semmiben sem változtatja meg Németország álláspontját Csangkaisek kormányával szemben, amelyet Berlin továbbra is Kína egyedüli törvényes kormánynak tekint. A német kormányt ezentul is Trautmann követ képviseli Csangkaisek kormányánál.

Hirota jegyzéke a bombázásról

Washingtonból jelentik: A külügyi hivatal közzétette annak a jegyzéknek a szövegét, amelyet Hirota japán külügyminiszter a tókiói amerikai nagykövetnek

nyújtott át, még Roosevelt tiltakozó jegyzékének megérkezése előtt. A japán jegyzék többek között ezeket mondja:

— Egy japán felderítő repülőgép, amely elég alacsonyan repült és a rossz látási viszonyok miatt nem ismerte fel az amerikai hajó jelzését, azt hitte, hogy a Panay ágyunaszád kínai csapatokat szállít, ezért bombázta és elsüllyesztette. Ilyen körülmények között világos, hogy az egész incidenst félreértés okozta. A japán kormány mélyen sajnálja az esetet és őszintén bocsánatot kér az amerikai kormánnytól. A japán kormány kártérítést fizet az összes veszteségért és minden intézkedést megtesz a bűnösök felelősségrevonására. A japán kormány annak a reményének ad kifejezést, hogy ez a szerencsétlen esemény nem zavarja meg Japán és az Egyesült Államok barátságát.

KOMMENTAR NÉLKÜL

Tókiói jelentés szerint a szerda reggeli japán lapok feltűnő helyen közlik a külügyminiszter úr jelentését a Sárga-folyón történt eseményekről, de megjegyzéseket nem fűznek hozzá. Roosevelt el-

nőknek a mikádóhoz intézett személyes üzenetét a japán sajtó nem közölheti, mert japán felfogás szerint a császár személye szent és felette áll minden politikai vitának. Beavatott körök szerint a mikádó személyesen is sajnálkozását fejezte ki a bombázás miatt.

Válasz Angliának

Tókióból jelenti a Havas-iroda: Hirota külügyminiszter abban a válaszjegyzékben, amelyet ked-

den nyújtott át Craigie tókiói angol nagykövetnek, többek között ezeket mondja:

— Bátorodom Nagyméltóságodnak kormányom mély sajnálatát kifejezni a Bee, Krikít Scarabeus angol hajókkal történt incidens miatt, amelyet a japán haderő téves tájékoztatása idézett elő. Közlöm Nagyméltóságoddal, hogy a japán kormány haladéktalanul megtett minden szükséges intézkedést, hogy hasonló esetek ne ismétlődhessenek meg és egyben megindította a vizsgálatot is, hogy a bűnösök elnyerjék büntetésüket. A japán kormány hajlandó a kért anyagi kártérítést megfizetni. Hirota végül annak a reményének ad kifejezést, hogy ezek a kellemetlen események az angol-japán barátságot nem érintik.

MINISZTERTANÁCS LONDONBAN

Londonból jelentik: Az angol kormány a szerdai minisztertanácsban foglalkozott a Sárga-folyón legutóbb történt eseményekkel. A

Havas-iroda londoni jelentése szerint Anglia egyelőre nem tervez közös lépést Amerikával a Távolkeleten, mert előbb be akarja várni a Japánhoz intézendő újabb angol jegyzék hatását, illetve Japán választát.

A dráma előjátéka

Tókióból jelentik: Konoye herceg miniszterelnök nyilatkozott Nanking eleste alkalmából. Kijelentette, hogy a japán haderő most már ura a Sárga-folyótól északra fekvő területeknek. Japán örül Nanking elestének — mondotta —, de sajnálja, hogy az 500 millió főnyi kínai nép áldozata lett a nankingi kormány hamis politikájának. Csangkaisek tábornagy, aki úgy intézkedett, hogy az utolsó csepp vérig védjék Nankingot, az elsők között volt, aki onnan elmenekült. A nankingi kormány kibújt a felelősség alól és pusztá helyi kormánnyá süllyedt. Hangzottatta még a japán miniszterelnök, hogy Nanking eleste csak a háború kezdete, amely kettőzött áldozatokat követel Japántól.

Reggeli levél

Az igazi Gyöngyösbokréta

Nagy dívat most szinpadra vinni az egyszerű, az istenadta népet a maga szokásaival, a maga népi viseletében, hogy ott játssza el előttünk — mint odahaza a falujában — lakodalmi mókáit, a vőfélyi fölköszöntökkel, furfangos násznagyi kérdések feladásával, vagy táncolja tüzes táncait, dalolja dalait.

Ez ellen senkinek sem lehet kifogása. Annál kevésbé, mert hisz a népi öntudat kialakításában nagy része van a régi jó szokások fentartásának, a nép régi színes és tartós ruházata kedvelésének, ismeretének és viselésének. Baj, nagy baj, ha egy népesoport szegényli régi szokásait, mint például a göcseji s lemondó ruhák, mert ezzel önmagát tagadja meg, egyéniségét adja föl. Mitöbb egy érdekes vonást, ismertető jelet letöröl azon nép arcáról is amelynek tagjaként szerepel. A népi viselettel is megvan ez a baj, ha talán nem is oly nagy mértékben. A szürke hétköznapi, a nagy kenyérszövedők, a verejtékes munka idővel tönkreteszti a szép és eredeti népi viseletet; az egységesítő munkaszubbonnyal való felcserélésre készíti a nép fiait a városi nép mosolya, no meg a pénzhiány is. A diszes gyöngyös párta mindig drágább, mint a közönséges fejkendő sőt még akár egy kisasszonykalap is. A bokrugrós, hétrét szoknyához tiszter annyit anyag kell, mint egy sima bukjel szoknyához. Hogy a selyem vállkendőről, buggyos keményített ingvallról, mintás rózsás pruszlikról ne is szóljak. Hogy ezek megtartása legalább vasárnapokon való viselése mégis csak kifizeti magát, ezt a legutóbbi pár év mutatta meg. A tarka falusi viseleteket, régi jó szokásokat, táncokat, nótákat valóságos fölkapták dívatbahozták pénzkereseti lehetőségre tették. Mezőkövesdet, Kalocsát, Boldogot Hévizet, a palócközségeket, Sárközt a Hortobágyot tömegesen keresik fel az idegenek. Még messze külfországból is. E községek válogatott fiait leányait, embereit, asszonyait Párisig, Londonig viszik ki, hogy bemutassák őket, ezek meg az 8 falusi tudományukat közprédára bocsássák.

Ilyen igazi Gyöngyösbokréta nálunk, sáros, nagyon kevés helyen maradt fenn. Elsősorban a Duna mentén, Bogoslovó népe vezet köztükhöz, meg Doroszlóvá Kupusziná, Sviloóvá is átmenetett valamit a múltból. Míg a Bánáthban Voilovicá község csángó-magyar népe hordja még az ősi gunyát.

De sáros már meg is kell állnunk. Mert több hamisított bol-rétánk nincs. No azért a többiek se hamisítottak, inkább csak színvadások. S itt álljunk meg egy szóra, nehogy félreértessünk.

Nincs semmi kifogásunk ellene, hogy más községek földmivelő magyarsága is tparkodik kitűnni a gyöngyösbokréták között azonban nehéz ott, ahol a régi népszokások kivesztek, azokat felújítani, — ahol a nép letette eredeti ősi ködmönét, sztrét, subáját, pöndnyét, azokat feleleveníteni. Anélkül hogy színvadás, csindlittá, erőltetetté ne válják.

Mert — hiba — nem gyöngyösbokréta az, ha az iparos vagy akár a

Ha mindennapi gondjait és az élet nehézségeit elváltja meg a jegyét

ÁRTATLAN A FELESESEM

3 felvonásos operett
vasárnapi előadására. — Jegyek elővételben: 25, 20, 15 és 10 dináros árkban kaphatók: Abrahám János papirkereskedésében és a Ref. Olvasókönyvtárban. Telefon 29—24

Fél 9 órakor pontosan kezdünk!

— Folytatás az első oldalról —

Olaszország nem tiltakozik

A Reuter-iroda római jelentése szerint olasz hivatalos részről közölték, hogy az olasz kormány nem tiltakozik Tókióban Sandro Sandri, a torinói Stampa tudósítójának halála miatt, aki — mint jelentettük — a Panay ágyunaszád bombázása során életét vesztette.

Az olasz sajtó megmagyarázott cikkekben emlékezik meg a hősi halált halt újságíróról. Sandri negyvenkétéves volt, nős, öt gyermek atyja. Végigharcolta a világháborút, súlyosan megsebesült és több kitüntetés is szerzett. Graziani tábornagyot végigkísérte a libiai és abessziniai hadjárataiban. Résztvett az olasz légió Spanyolországi küzdelmeiben is és főleg a Malaga és Bilbao körüli harcokban tűnt ki. A japán—kinai háború kitörésekor Sandri nyomban a Távolkeletre utazott.

Ciano külügyminiszter Sandri halála alkalmából a Stampa szerkesztőségéhez táviratot intézett, amelyben közli, hogy a fasiszta uralom mélyen gyászolja kiváló éharcosának elvesztését.

A JAPÁNOK ELŐNYOMULNAK

A Domei-iroda közlése szerint a japánok kedden megszállták a Sárga-folyó mellett Jangcsaot, valamint Vuhungcsan és Mofusan erőddöket. A Jamada-hadoszlop Nankingtól észak felé nyomul előre.

A Reuter-iroda jelentése szerint a japán aknarakó hajók a »Lady Byrd« angol hajóval és egy amerikai hajóval együtt több ezer menekültet szállítottak el.

A ROCSÁNATKÉRÉS NEM ELÉG

Londonból jelentik: Az angol közvéleményt nem elérti ki Japán eddigi magatartása a Panay bombázása ügyében. A Morning Post azt írja, hogy a bocsánatkérés és a kártérítési készség nem elegendő. A lap reméli, hogy a japán földmivelő

fiatalok évente kétszer-háromszor borjuszájú lobogós inget, nyitkés lábit, sarkantus eszímát, bőszáru gatyát ölt s piros pruszlikos, ezüst-aranypikkelypártás, kis kecselés lányokkal szüreti mulatságot rendez. Utána meg szétosztják a ruhadarabokat, esetleg visszaadják annak akitől kölcsönkérték s beteszik a ládájába dohosodni egy esztendőre. A következő szüretig s bírő uram a bírónéval meg a csöszökkel együtt visszaszűnyed piktorlegényé, meg masamóddá

Azért mégsem merném lekiesinyebni vagy visszafejlesztetni a szépen fellelőlt gyöngyösbokrétás mozgalmat. Kegyetlenség is volna ez, megfosztani a nép fiait bizonyos illuzióktól, elképzelt szép ábrándoktól, letörölni mint a lepke szárnyáról

parancsnokság leváltja Hazimota ezredet, aki az idegen hadihajók bombázására parancsot adott. A japán hadsereg tekintélye is megköveteli, hogy valamennyi japán csapat tartsa tiszteletben a semleges államok jogait, — írja a lap. A Daily Express szerint a japán tábornokok megnyerték a háborút, de — ugylátszik — a japán államférfiak elvesztik.

AZ ALARC LEHULLT

A francia sajtót is igen élénken foglalkoztatják a távolkeleti fejlemények. A La Republique ezeket írja: »Az alarc lehullt. A japán repülők jól látták úgy az angol, mint az amerikai lobogót, de Tókióban azt akarták, hogy ne lássák. Európa tehát újból szembekeverült a sárga veszedelemmel.«

A Jour fontosnak tartja, hogy a demokratikus országok nemcsak akariják, de meg is valósítják a békét. Példájukat más nemzeteknek is követni kell. Hasonló szellemben ír az Epoque is.

A LEGKÖZELEBBI CÉL: KANTON

A japán hadjárati legközelebbi célja Kanton, illetve Hongkong lesz. A japán lapok jelentik, hogy Csangkaisiek tábornagy Kantonban 300.000 embert akar összevonni. Kanton megszállása minden bizonnyal véget vetne a kínai hadsereg további ellenállásának.

MEGERŐSITIK VLADIVOSZTOKOT

Hankauból jelentik: A Takung-pao című lap szemtanúk közlése alapján azt írja, hogy a szovjet lázas sietséggel valószínűleg Maginot-vonalat épít Vladivosztko körül. Többek között földalatti repülőtér is készül, amelyben 150 repülőgéppel befogadására van hely. A földalatti erődítések a legnagyobb gondot fordítják. A vladivosztkói helyőrséget 85.000 emberrel erősítették meg.

azt a gyöngyöri himpot amelyet nekik a gyöngyösbokrétás álom világa jelent.

Valamilyen más megoldást kellene tehát keresni.

Ez a megoldás volna: felkutatni községenként vagy legalább vidékenként a még fellelhető régi népviseleti ruhadarabokat, esetleg régi fényképek, rajzok után helyreállítani azokat s lassan kitaró munkával részoktatni a falu népet — főleg lányait, asszonyait — arra hogy legalább vasárnaponként, nagymisére, létániára újra öltse magára a sutha dobott kacabját. Bucsurá bálba abban járjon.

Ugyanígy felkutatni, összeírni öreg anyókák, vén apókák ajkáról a százéves hagyományokat, nótákat, köszöntőket, s kiadni azokat kalendá-

A MILOI VÉNUSZ REJIVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyöngyöri tárgyjal jutalmazzuk. Aki figurákat kívágni emulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a ap ellenértékét bélyegben, választóbélyeggel együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

Delbos Prágában

Budapestről jelentik: Delbos francia külügyminiszter Beogradból jövet reggel hat óra 5 perckor érkezett meg a budapesti keleti pályaudvarra. Az állomáson a külügyminiszter helyettese báró Apor meghatalmazott miniszter, Mogreaux francia, Vukesevic jugoszláv, Korb csehszlovák és Bosi román követ jelentek meg fogadására. Delbos a pályaudvari váróteremben husz percig beszélgetett báró Aporral, utána elbucszott a fogadására megjelentektől és 7 óra 2 perckor folytatta útját Prága felé.

Prágába délután öt órakor érkezett meg a francia külügyminiszter.

A prágai Wilson pályaudvaron ünnepélyes fogadtatást rendeztek tiszteletére. Dr. Hodzsa miniszterelnök és Krofta külügyminiszter vezetésével a kormány tagjai a Franciaországgal barátságos és szövetségi államok követei, számos közéleti előkelőség és nagy néptömeg jelent meg fogadtatására.

Magyarország illel amerikai adósságait

Washingtonból jelentik: Finnországon kívül Magyarország is bejelentette az amerikai illetékes körökkel fizetési készségeit. Magyarország közölte, hogy a háború után hitelbe kapott lisztszállítványok fejében keletkezett tartozásának a felét megfizeti.

riumokban, közközre bocsájtani, közkincsé tenni őket valamiképen, hogy a fiatalja újra megtanulja, megszeresse azt, ami az övé.

Ehhez természetesen önfeláldozó, kellő szakértelemmel rendelkező, s a nép előtt kedvelt emberek kellenének. Ezekre vár a feladat, hogy a helyes vágyányból részben kiközlentett gyöngyösbokrétás nekilendülés újra helyes irányba terelődjék.

Azok, akik a néppel eddig is foglalkoztak s ma is törődnek, kíséreljék meg a fentvázolt módon megindítani s kifejlesztetni a gyöngyösbokrétás mozgalmat ott is, ahol eddig nem volt, mert a népi öntudat felébresztése és önmegismerése terén bizony még nagyon sok a tenni való.

BATTA PÉTER

Hogyan hálózta be hatodik áldozatát a saint-cloudi rém

Jelentkezett egy fiatalember, akif Weidmann ki akar csinálni a halálvillába

Párisból jelentik: A Weidmann-ügy legújabb megdőböntő szenzációja, hogy az eddigi öt áldozaton kívül fölfedezték a frankfurti szörny hatodik áldozatának kilétét is, egy elzászi fiatalasszony személyében. A hatodik áldozat elvált asszony, leánynevén Janine Berst, akinek volt férje Eugén Keller gazdálkodó. Az asszonynak Strassburg közelében nagy birtoka volt, amikor 12 évvel ezelőtt férje feleségül vette. Három évvel ezelőtt elvált férjétől, hosszabb időt töltött Németországban, majd pedig Strassburgban telepedett le, ahol barátnőjénél, Wickersné asszonynál lakott. Ez év szeptember 30-én két gyermekét Montbeliardba vitte, ahol kollégiumba íratta be őket. Ugyan ezen a napon visszautazott Strassburgba, ahonnan október 2-án Párisba utazott és

azóta sem volt férje, sem barátnője nem kapott hírt fölé. Tegnap azután a volt férj és a barátnő jelentkezett a strassburgi rendőrségen és bejelentette, hogy gyanujuk szerint Kellerné Weidmann áldozata lett.

A st. cloudi halálvillában valóban megtalálták Keller utlevelét és egy fényképet, amelyről a férj és a barátnő felismerték az eltűnt asszonyt.

A REJTÉLYES AJÁNLOLEVÉL

Wickersné elmondotta, hogy barátnője október 2-án azzal a szándékkal utazott el Strassburgból Párisba, hogy ott társalkodónői állást vállal egy amerikai családnál. Magával vitte a volt férje nevére kiállított utlevelét, amelyet megtaláltak a szörnyű villa pincéjében. A barátnő értesülése szerint Kellernének egy németországi ismerőse szerezte volna a társalkodónői állást és Kellerné elmondta neki, hogy ez az ismerőse hívta sürgősen Párisba, hogy ajánlólevelet adjon neki és elfoglalja az állást.

— Feleségem rendkívül hiszékeny természetű nő volt, — mondotta az asszonyról Keller, a volt férj — és házasságunk idején nagyon kellett rá vigyáznom, mert vadidegen embereknek minden ígéretét elhitte. Tudom róla azt is, hogy rendkívüli módon szeretett volna dolgozni és biztos vagyok abban, hogy a Párisban számára kilátásba helyezett társalkodónői állás annyira elkábitotta, hogy elmulasztotta az állásközvetítő megbízhatóságának utánanézni. Felfogásom szerint

Weidmann lehetett ez a közvetítő, aki három német ajánló levelet írt egy amerikai családnak volt feleségem érdekében.

Ami a st. cloudi villában megtalált utlevelemet illeti, erről én is a legnagyobb meglepetéssel értesültem, mert eddig nem fedeztem fel a régi utlevél elvesztését. Ezt az utlevelemet öt vagy hat évvel

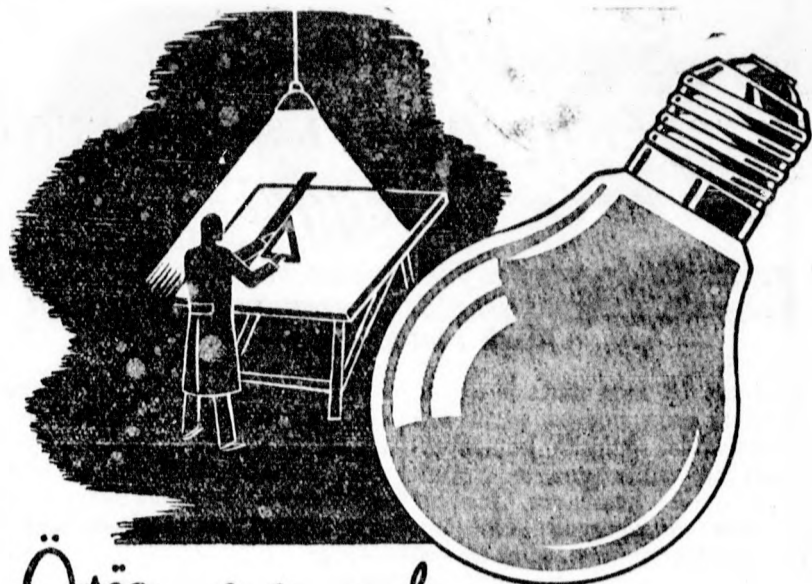
ezelőtt váltották ki, feleségem elválásunk után sok családi vonatkozású okmányomat magánál tartotta, így maradhatott birtokában utlevelém is, amely azután eddig még ki nem derített körülmények között Weidmann kezébe került.

Wickersné asszony, az eltűnt Kellerné legjobb barátnője elmondotta, hogy Kellerné egy Devender nevű délamerikai családnál akart vállalni társalkodónői állást.

— Október 2-án — mondotta — kikísértem a strassburgi pályaudvarra és jól emlékszem, hogy többek között volt egy nagy bőröndje is.

Ezt a bőröndöt határozottan felismertem az egyik újság fényképéről, amely azt ábrázolta, hogy a st. cloudi halálvillából elszállítják Weidmann holmijait.

— A rendőrségen megmutattak nekem egy fényképet is, amelyet szintén Weidmann iratai között találtak. Ez a fénykép egy asszonyt ábrázol két gyerekkel. Az asszonyban felismertem eltűnt barátnőmet...

Ötöm a munka
TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA
fényénél

különösen, ha hangját is hallanám.

Ha Métier elfogadta volna a meghívást, nyilván ugyanarra a sorsra jutott volna, mint Weidmann négy áldozata, akiket a bestiális szörny hátulról föbelőtt.

Egyik áldozata Le Blond, akkor kapta a halálos lövést, mi-

kolta Le Blond párisi kereskedőt.

Weidmann beható részletességgel mondotta el Kellerné meggyilkolásának körülményeit. Elmondotta, hogy ő és Million hirdetést adtak fel, amelyben állást ígértek és Kellerné abban a feltevésben ismerkedett meg velük, hogy Vichyben állást szereznek neki. Automobilon indultak utnak, közben azonban a fontainebleaui erdőben Barbisson mellett megállították a kocsit, azzal az ürüggyel, hogy kisebb sétát tesznek.

Weidmann szerint Million séta közben hátulról az asszonyra rálőtt és tarkóján halálos sebet ejtett. A meggyilkolt asszonynál azonban mindössze 100 frank készpénzt találtak, továbbá egy 1300 frankról szóló csekket,

amelyet Million barátnője, Colette Tricot váltott be egy párisi postahivatalban. Colette Tricot jutalmul egy aranygyűrűt és 100 frankot kapott.

Lerágták a macskák egy pacsiri halott asszony orrát és fülét

Tragikus esemény történt a pacsiri »Senkik majorján«. Majlát Julianna 67 éves szegény munkásasszony és férje a falutól nem messzire levő Vojnich majoron lakott, amelyet a népnyelv »Senkik majorjának« hív. Férje, aki az egyik tanján szolgál, hetenkint csak egyszer kereste fel feleségét. Amint legutóbb ismét hazatért, az ajtót zárva találta. Rosszat sejtett és kevés habozás után feltörte az ajtót. Ahogy a szobába ért, borzalmas látvány tárult szeme elé.

Felesége holtan feküdt az ágy mellett s az oszlásnak induló hulla fülét és orrát már teljesen lerágták a házban levő éhes macskák.

Az orvos megállapította, hogy Majlát Juliannát szívszélhűdés ölte meg néhány nappal előbb.

Bebizonvitottam!

Egy csomag Likalit faszénbrikettel annyit lehet kivásalni, mint három csomag közönséges faszénnel. Három csomag faszén ára 4 dinár 50 para, egy csomag Likalit brikett-faszén ára 3 dinár. A Likalit brikett-faszén szagtalan, főfájást nem okoz, gázokat nem képez.

Drvara „VATRA“ - D. Brajer, Noviszád. telefon 30-88

A KISZEMELT HETEDIK ÁLDOZAT

Mialatt a rendőrség a hatodik áldozat ügyében nyomoz, jelentkezett egy Métier nevű fiatalember, akinek vallomásából kiderült, hogy majdnem hetedik áldozata lett a szörnynek. Métier elmondta, hogy a Hotel Haussmann halljában rendezett képművelésen megszólította őt egy magas, elegáns fiatalember, akit sohasem látott és megkérdezte, hogy ő is festeget-e. A fiatalember igenlő válaszára az ismeretlen ezt mondotta:

— Én is nagyon szép festményeket őrzök a villámban. Meghívom önt, látogasson meg és nézze meg képeimet.

Métier azonban nem barátkozott össze az alkalmi ismerőssel, megköszönte a meghívást és faképnél hagyta az idegent.

— Három nappal később — mondotta Métier az újságíróknak — az újságokban legnagyobb meglepésemre felismertem Weidmann fényképében azt az embert, aki a kiállításon össze akart velem barátkozni. Kétségtelenné tartom, hogyha szembesítenék velem, határozottan felismerném,

kor gyanútlanul Weidmann festményeit nézegette a villában.

Ugylátszik, ezt a sorsot szánta Weidmann Métiernek is, aki azonban nem ment lépre.

Weidmann egyébként élettörténetét írja a börtönben. Védőügyvédje kérte meg, hogy a védelem adatainak kiegészítése céljából írja meg bűncselekményeinek és életének pontos történetét. Érdekes momentum a az új Landru meg rászó történetének, hogy Weidmann nem tudott pénzt adni írószere és kéziratpapirosra, mert egy para készpénze sem volt, amikor le tartóztatták. A fogház igazgatósága utalt ki számára írószereket.

BÜNTÁRSÁIT VADOLJA WEIDMANN

Dramai lefolyású kihallgatás során Weidmann Jenő, a vauressoni tömeggyilkos tegnap este a vizsgálóbíró előtt súlyosan terhelő vallomást tett büntársára, Pierre Millionra nézve.

A tömeggyilkos azt állítja, hogy

az elzászi Kellerné meggyilkolásánál Million segédkezett és Million volt az, aki meggyil-

Szemtől szemben a szegénységgel, nyomorral és éhséggel

A noviszádi Ingenykenyér egyeslet naponta háromszáz szegény, rongyos iskolás gyermeknek ad ingyen jóízű meleg ebédet

Az igazi tél még nincs is itt, de a mostani esős, nedves, sáros idő még rosszabb, mintha keményre fagyott hó csikorogna a cipőnk alatt. — A keményre fagyott hó ellen a rongyos cipőjűek jobban védekezhetnek, mint az eső és sár ellen. A hó nem folyik be a cipő hasadékain, mert néhány rongy minden házban akad, amivel pótolhatják a talp folytonossági hiányait, de a hideg esővíz mindenhova behatol és kíméletlenül megtámadja a szervezetet. És Noviszádon bizony nagyon sokan vannak, akiknek nincsen annyi pénzük, hogy jó talpat szögeltethessenek a maguk vagy gyermekeik cipőjére. Csak el kell menni az elemi iskolákba és megnéni, hogy mennyi hiányos öltözetű, rongyos cipőjű, gyengén táplált gyermek ül a tantermekben. A noviszádi jótékony egyeslet igyekszik segíteni, amennyire lehet ezeken a szegény gyermekeken, akik mindig többen lesznek, a segítőkészséghez szükséges pénz pedig nem akar olyan arányban növekedni, amint arra szükség lenne.

A jótékony egyesületek nagyrésze főleg az ünnepek előtt segítyezi a szegényeket, míg az Ingenykenyér és csecsemő egyeslet egész éven át igyekszik istápolni az arra szorultakat. A tél nagyon próbára teszi ezt az egyesletet is. Évekkel ezelőtt alapította elnöknője, Kohn Ilona javaslatára az Ingeny konyhát, amelyen a téli hónapokban a szegény iskolásgyermek részére főznek meleg, tápláló ebédet.

Itt az egyesület székházában, az ebédkiosztás alkalmával kerülünk szembe az igazi nyomorral, szegénységgel és éhséggel.

Összeszorul a szíve az embernek, amikor itt koncentrálna látja a nyomort, szegénységet, ami különben szétszórtva a város sok iskolájára, mégsem ötlük annyira szemünkbe. De itt szemtől szembe állunk a sűrített nyomorral.

Naponta háromszáz, rongyos, éhes gyerek várja, hogy megkapja a jó meleg levesét, főzelékét kevés hússal és darab kenyérrel, mert bizony otthon nem jut sem meleg ételre, de még sokszor száraz kenyérre sem.

Az Ingenykenyér egyeslet vezetőségének hölgyei a legnagyobb önzetlenséggel dolgoznak, csak hogy minél több éhes száznak juttassanak meleg ebédet és bizony sokszor nagy gondot okoz, honnan szerezzék a bevásárláshoz és személyzet fizetéséhez szükséges pénzt. A közintézmények nem nagyon sietnek anyagi támogatással, a magánosok pedig — tisztelet a kivételnek — inkább gáncsolják mint segítik ennek az igazán nagy támogatást érdemlő egyesületnek a munkáját. Az Ingenykenyér egy-

let tanulóknőhájával olyan szociális munkát végez, amit nem lehet eléggé dicsérni és hálálni. Itt nem bürokratikus az elintézés, a szeretet és szív szava igazgat minden lépést, minden mozdulatot, minden szót. Nem is fordul elő, hogy a szegények élelmészére szánt cikkek máshová kerültek volna, mint abba a fazékba, ahol a nincstelen szülők gyermekei részére főzik az ebédet. Ezért kellene a városnak, bánságnak és minden más intézménynek nagyobb szeretettel és jóindulattal

viseltetni az egyesület irányában, mert a jótékonyosság olyan terén működik, amelyet azelőtt teljesen elhanyagoltak. Aki végignézi, hogy milyen jó étvágyal, milyen mohón eszik a szegény gyermekek naponta az ebédet, maga is be fogja látni, hogy az egyesületnek sokkal nagyobb támogatásra van szüksége, mint amilyenben eddig részesült. Elvégre Noviszád városa évente tekintélyes összeget ad egyesületeknek és intézményeknek támogatás címén. Van ezek között sok olyan egyesület, amelyek hangzatos címeken kívül sem mi mással nem rendelkeznek, de ez a cím elég, hogy évente ezeket vegyenek fel a városi pénztárból csak azért, hogy Isten tudja milyen költségeiket fedezzék. Mennyivel jobban tenné a város, ha ezt az összeget olyan jótékony célú egyesület támogatására fordítaná, amilyen az Ingenykenyér egyesület, amely tényleg szegények istápolására fordít minden pénzt.

Tizenhattagu pénzhamisító r.t. a szombori törvénytörés előtt

Nagydobra verték, hogy pénzt a kártyák gyártani

Szomborból jelentik: dr. Breznik Viktor hármastanácsa tegnap tárgyalta a pénzhamisítással vádolt Kracsák Antal 52 éves doroszlóvi pásztor, Pernár Tamás 32 éves lakatos, Petrovics József 40 éves bukovi-ljei lakatos, Tunukovics József 41 éves szl. bródi földműves, Diósi János 42 éves doroszlóvi földműves, Bede János 26 éves telecskai földműves, Gál Antal 27 éves bajmoki földműves, Müller Péter 42 éves sztarišiváci téglagyáros, Sipos András 31 éves telecskai földműves, Bebek István 35 éves szl. bródi lakatos, Lendvai Ferenc 27 éves telecskai földműves, Bohacsek Juraj 34 éves opriszávczi molnár, Zovko Gerő 34 éves dolnji-andrijeveci tejsarnokos, Poszpisni Dragutin 37 éves zágrebi mechanikus, Tamaszini Emil 24 éves baranyai téglagyáros és Tamaszini Mató 27 éves jagurai téglagyáros bűnügyét. A tizenhat vádlott közül Petrovics ügyét elkövetették, Petrovics valamint Zovko Gerő, Poszpisni Dragutin és Tamaszini Mató nem jelentek meg a főtárgyaláson.

A vádat Gabrics Sztepan ügyész képviselte, a védelmet dr. Nikolics Kornél, Lenkievics Hrizant, dr. Deák Imre, dr. Tomics Gyorgye, dr. Vukovics Gerő, dr. Pánics Szvetozár, dr. Scheib Károly, Kolár Mátyás, dr. Nagy Béla és dr. Tóth József látták el. A nagy per tárgyalása kerek 12 órát vett igénybe. Reggel 9 órakor Gabrics ügyész felolvasta a több oldalra terjedő vádiratot, amely szerint az első tíz vádlottat azzal vádolja, hogy az 1932. év végén és az 1933. év elején

szövetkeztek, hogy hamis pénzt készítsenek.

Ezért 1933 elején Pernár, Petrovics és Bebek elmentek Szlavon-szki bródbá, ott felkeresték Andrijevics Joszip tipografiai munkást, akitől hamispénz készítéséhez szükséges litográfiai köveket kértek, később pedig különböző festéket, zselatint, papírost és egyéb kelléket. Röviddel a megrendelés után Kracsák, Petrovics, Tunukovics, Diósi és Bede átvették a követ és Andrijevicsnek kifizettek 400, később pedig 2280 dinárt. A követ átvétele után Petrovics kocsin átszállította a követet Bukovlje községbe, innét személypoggyászként szállították Doroszlóvára s innen Telecskára. Telecskán Bede szalmába rejtette a követeket. Bede azután elmondta Siposnak, hogy a követ hamis pénz készítésére való s helyet kell nekik találni. Végül a követet Telecskáról Szivacra szállították, ahol Müller téglagyárában helyezték el.

Diósi és Gál 1000 dináros bankjegyet adtak, hogy meg legyen a minta.

Tunukovics ezután Andrijevicstől kért utasítást, hogy miképp kell a litográf kövekkel bánni s próbálta lerajzolni az 1000 dináros, ami azonban nem sikerült. Valamint nem sikerült hamis pénzt készíteniök, mivel Andrijevics idejekorán jelentette a dolgot a rendőrségnek. Lendvai azért bűnös, mert nem jelentette a dolgot idejében a hatóságnak, Bede pedig, mert ő is kért ezer dináros és 1500 dinárt, hogy a pénzkészítéshez szükséges eszközöket besze-

Siera a legmodernebb rádiókészülék. Eladja „Lux Radio” Marko Dosler, Novi Sad, Kr. Alexandra 24

rezze. Bohacsek Zovko, Poszpisni és a két Tamaszini azzal hibáztak, hogy nem jelentették a dolgot a hatóságnak s segédkezett keresni litográf munkást, aki a víznyomatot elkészítette volna. Tamaszini Mató adott Tunukovicsnak ezer dinárt, hogy a pénzkészítéshez szükséges eszközöket megvegye. Végül Tunukovics és Zovko 1934 március 7-én Beogradban felkeresték Szinger Szlávko fényképészt s megbízták, hogy

keressen ügyes embert, aki a pénz készítéséhez és rajzoláshoz ért,

ezért Szingernek 100 dinárt adtak. Szinger a kapott pénzzel együtt a rendőrségre ment, ott jelentette az esetet, majd az szakértőként küldte Mitrovics rendőrségi tisztviselőt, akinek Tunukovics és Zovko 20.000 dinárt kínáltak munkájáért s Tunukovics azzal távozott, hogy 8 napon belül beszerzi a még szükséges dolgokat. De a tervből nem lett semmi, mert a hatóság letartóztatta őket s a beográlai nyomon elindulva megtalálta a köveket s az eddig beszerzett anyagot Szivacra s megindította a vádlottak ellen az eljárást.

A tárgyaláson a vádlottak kihallgatása több órát vett igénybe. A tizenhárom vádlott közül csupán Tunukovics és Bede vallja be bűnösségét. Tunukovics elmondta, hogy abban az időben semmi keresete sem volt, szegény ember létére így akart pénzhez jutni. Bede bevallotta, hogy a katórságnál dolgozott litográf kövekkel, látta miképp kell velök bánni, gondolta neki sikerülni fog hamis ezerdináros készíteni. Müller Péter téglagyáros, akinél a követet és a többi anyagot megtalálták, elmondta, hogy az egészről nem tud semmit, mert

akkoriban három napon át egyfolytában részeg volt s nem emlékszik semmire.

Sok fajtájú kő van nála raktáron. A többi vádlott tagadta bűnösségét. Azzal védekeztek, hogy egyszerű földművesek, nem tudták mire való a követ s azt sem, hogy az eset a hatóságnak kellett volna feljelenteni. A bíróság kihallgatta Bosnyák József tipografiai munkást, mint szakértőt. A szakértő szerint

sem a követ sem a többi anyag nem alkalmas hamis pénz készítésére.

Felolvasta a bíróság a Narodna Banka szakvéleményét, amely szintén kifejti, hogy a követ nem alkalmasak papírpénz készítésére. Végül felolvasták Szinger, Andrijevics és Mitrovics tanuvallomásait. A vád és a védőbeszéd elhangzása után a bíróság este 9 órakor mondotta ki ítéletét, amely szerint

valamennyi vádlott bűnös.

mert beszerettek olyan eszközöket és anyagokat, amelyek pénzhamisítás céljára szolgálnak. Egyévi elzárásra ítélték Bede Jánost, 8 havi elzárásra Tunukovics Józsefet, a többi vádlott három havi elzárást és 600 dinár pénzbüntetést kapott.

A karácsonyi ajándék legyen szép, praktikus és örömet okozó!

Márkás porcellán, Valódi ólomkristály, Modern ivókészülékek, Evőeszközök, Zománcedény, Konyhafelszerelési cikkek.

Jöjjön mentül előbb hozzám, igazán van miből válogatnia!

DERNER Noviszád, Kralja Petra I. 30

Bajer Pál tizenkét kerékpárt lopott, Csordás György ötöt

Tárgyalások a szombori törvényszéken

Szomborból jelentik: dr. Vesze-lovszki Dezső hármastanácsa Bajer Pál 26 éves kucurai földműves és Csordás György kucurai 41 éves sofőr bűnügyét tárgyalta. Bajer Pált azzal vádolta az ügyész, hogy az 1935 év folyamán Bácskodobropoljén egy kerékpárt el-tulajdonított Triszler Józseftől 1200 dinár értékben. Az év fo-lyamán ismeretlen tulajdonosoktól eltulajdonított Noviszádon még öt biciklit: egyet Szrbobrában, egyet Deszpotszveti Ivánon, to-vábbá Sztepanovicsevón, Pivnicán és másutt,

Összesen 12 kerékpárt.

Csordás György 1935 október hó-5-én Sztáriverbáson a vendéglő elől elvitte Heinrich Simon biciklijét, mely 500 dinárt ért. 1935 szeptember 29-én Torzsán Huber Fülöp cukorgyári tisztviselő 1000 dináros kerékpárját, 1935 június 30-án Kulán Endlein József ud-varából egy 1000 dinár értékű bi-ciklit, továbbá Pasicevó állomás-ról ismeretlen tulajdonostól egy kerékpárt s végül mert Bajertől átvett eladásra több biciklit, bár tudta, hogy miképpen jutott hoz-zá.

Ugy Bajer, mint Csordás ta-gadták bűnösségüket. Elmondot-ták, hogy nem lopták a bicikliket, igaz, hogy a rendőrségen beval-lottak mindent, de csak azért, mert verték őket. Ezzel szemben Triszler József, Endlein József, Kalencsics Márkó és más tanuk az ellenkezőt igazolták. A bírós-ág Bajert, aki már többször volt büntetve lopásért és más bűncse-lekményért,

3 évi fegyházra ítélte, mint visszaeső bűnöst, Csordást pedig hathavi elzárásra.

Ugyancsak kedden tárgyalta Popovics Radivoj hármastanácsa Gajics Vujadin 24 éves szombori fiatalember bűnügyét. Gajics Vu-jadin 1936 év október 3-án Bos-nyák Ernő nyomdájában gömbö-lyű bélyegzőt készített a szubi-ticai kereskedelmi akadémia fel-írásával.

A főtárgyaláson Gajics kijelen-tette, hogy nem érzi magát bü-nösnek a terhére rótt bűncselek-mény elkövetésében. Abban az esztendőben az árvaszékhez pá-lyázott állásra s iratait személye-sen vitte le Rajics bánhoz. Az iratokhoz a kereskedelmi iskola első osztályának bizonyítványát csatolta, mivel a második osztályt Szuboticán nem végezte el. A bá-ni hivatalban neki mindent meg-ígérték s végül Anisics tisztviselőt nevezték ki az árvaszékhez. Gajicsot ez nagyon elkészerítette s érdeklődni kezdett a kinevezett tisztviselő után. Ugy hitte, hogy Anisicsnek sincs meg a kellő ké-pesítése s ekkor fogant meg benne a gondolat, hogy Anisics talán hamis bizonyítványt készített ha-mis bélyegzővel. Azért ment el Bosnyákhoz, hogy megtudja,

Lehetséges-e simán ilyen bélyeg-ző bírtatába jutni.

Meg is rendelte a bélyegzőt Bos-nyáknál, azután át akarta adni a rendőrségen, de közben egy rend-

őrségi közeg letartóztatta. A rend-őrségen megfélemlítették, mire kénytelen volt bevallani, hogy a szuboticai kereskedelmi második osztályának bizonyítványát akarta elkészíteni. Bár neki arra akkor már szüksége nem volt, mivel irat-tait már jóval előbb beadta a bán-sághoz. Tanuként kihallgatta a bi-róság Pelagics Milorád rendőrfel-ügyelőt, aki elmondotta neki, hogy járt nála egy fiatalember, aki a szuboticai kereskedelmi akadémia titkárjaként mutatko-zott be és bélyegzőt rendelt. Pe-lagics rendőrségi közegét küldött ki, aki röviddel a bélyegző átvé-tele után letartóztatta a hamisítót. Bosnyák Ernő elmondta, hogy megkérdezte a fiatalembert, mi-ért Szomborban készített bélyeg-zőt, mikor Szuboticán is van, aki elkészíti, a fiatalember azt vála-szolta, hogy itt olcsóbb. Kérdez-te a nevet, mire Gajics felírta, ő pedig a rendőrségnek adta át. Ki-hallgatták még a vádlott apját, Gajics Jovánt is, akinek a vád-lott elmondta, hogy mikép szeren-te volna leleplezni a kinevezett tisztviselőt. Ő a fiát lebeszélte a tervéről. A bíróság ítéletében bü-nösnek mondotta ki Gajicsot és

Jogerős a férjgyilkossággal vádolt csurugi asszony felmentése

A noviszádi semmitűszék elutasította a vád felülvizsgálati kérvényét

Topálszki Szávó csurugi gazdálkodó felesége 1936 november 14-én tizenhárom évrőlötletet vett a piacra Sztan-kin Szevan árutól. Miatán megkötöt-ték az alkut, Topálszkiné megkérte Sztankint, hogy segítsen hazavinni a seprüket, mivel egyedül nem bírja el-szállítani, inkább majd megkínálja fi-nom pálinkával. Sztankin készségesen segített az asszonynak. Mikor azután megérkeztek Topálszkiékhez,

az ajtókat zárva találták és ami-kor mégis behatoltak a házba, To-pálszkiné ijedten ujsárolta el, hogy amíg a piacra volt, valaki megölte az urát és elrebbt tőle 16.000 di-nárt.

Az eset nagy szenzációt keltett Csu-rugon és mivel az ügyet gyanusnak találták, a hatóságok vállalták kezdték Topálszkinét, hogy nem-e ő ölte meg az urát? Topálszkiné tagadta, hogy va-lami köze lenne a gyilkossághoz. El-mondta, hogy

reggel 8 óra tájban, amikor elment a piacra, férjének mért semmi ba-ja sem volt, mikor pedig hazatért, urát holtan találta.

Dr. Jovánovics Jován orvos ezzel

Noviszádi suhancok betörőszövelkezete a hármastanács előtt

Több mint száz fiatal szövel-ül-tük be a noviszádi törvényszék kis tárgyalótermébe. A hallgatóság sorá-ban kivétel nélkül csak egészen fia-

szemben olyan véleményezést adott, hogy

Topálszkit még hajnali 4-5 óra között ölték meg oly módon, hogy a tettes nagy erővel fejbessujtotta kemény, súlyos tárgygal.

Ezen előzmények után került az ügy a noviszádi törvényszék Maksz-movics tanácsa elé. A tárgyaláson, a bizonyítási eljárás befejeztével az ál-lamügyész fenntartotta a szándékos emberölés vádját Topálszkiné ellen, míg Arsenijevics Milorád dr. védő indokolt érvekkel a vádlott felmenté-sét követelte, mivel a tárgyalás folya-más semmiféle bizonyíték sem merült fel Topálszkiné bűnössége mellett.

A törvényszék magáévá is tette a védelem indokait és fe mentette a vád és következményei alól To-pálszkinét.

Az államügyész azonban felülviz-gálati kérvényt és felebbezést jelen-tett be és így került az ügy a noviszádi semmitűszék elé. A noviszádi semmitűszék Bogosavljevics Emilián tanácsa tegnap délelőtti nyilvános tár-gyalást tartott az ügyben és jogerősen megerősítette a törvényszék fennmó-ítéletét.

tal emberek voltak és két fiatal lány. A vádlottak padján pedig öt fiatal no-viszádi suhanc: egy tulkorán megté-velgyezett fiatal emberekből álló rabló-

Mi a
»Bayer?»

»Bayer» 50 éve gyárt gyógyszereket.

Ezóta »Bayer» az emberi betegségek elleni küzdelem egyik uttörője.

»Bayer» ma világvállalat, amelynek hírneve az egész földön elterjedt.

A sok gyógyszer között, amelyek megalapozták a »Bayer» cég hírnevét az Aspirin megfázás, reuma és fájdalmak ellen különleges népszerűségnek örvendő kiváló szer. Aspirin 40 év óta tabletta, alakjában a világ legelterjedtebb gyógyszere.

ASPIRIN
A BIZALOM KÉSZÍTMÉNYE!

A hird. S. 751. 17-VIII-1937. állat lajstromozva.

1 havi elzárásra és 120 dinár pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

társaság, akik 1937 nyarán több betörést és más szélhámoságot követtek el.

A betörőszervezet feje Dimitrijevics Gavra, alig 18 éves szabósegéd, tagjai Szimics Iván 23 éves géplakatos se-géd, Pavlovics Petár 18 éves lakatos-segéd, Patai László 19 éves villany-szerelő és egy 16 éves noviszádi bor-fiu. A társaság két tagját, Pavlovicsot és Patait már elítélték két évvel ezelőt is lopásért, míg Sztipicsot javító intézetbe utalták gyujtogatásért.

Az öt fiatal suhanc ijedten és vala-hogyan mégis dacosan áll a két fegy-őr előtt s szorongó szívvél hallgatja az államügyész vádiratát. Amikor egyik-másik nagyobb esetüket említi a vádirat, sunyin mosolyognak...

A vádirat szerint különböző össze-tételekben több betörést követtek el. Kétten-hárman követtek el egy-egy munkát, de vezérük Dimitrijevics min-den ügyben részt vett. Sőt egyedül is végrehajtott egy ravaszul kieszt dolgot. Telefonon felhívta az egyik trafí-kot és az egyik ismert noviszádi ügy-véd nevében bejelentette, hogy

mejd elküld egy fiut 220 dinár ér-tékű okmánybélyegért és egy do-boz Morava cigarettáért.

A trafikosnó ezután gyanútlanul kiad-ta egy a bélyegeket, mint a cigarettát a trafikban jelentkező és az ügyvéd-re hivatkozó Dimitrijevicsnek.

A vádirat felolvasása után a véde-lem képviselői kéri a nyilvánosság kizárását, mivel az üdrendű vádlott fiatalabb kiskoru. A bíróság zárt tár-gyalást rendelt el és délután egy óra-kor hirdetett ítéletet.

Dimitrijevics Gavrát 5 havi, Szi-mics Ivánt 4 havi, Patai Lászlót 2 és fél havi, Pavlovics Petárt pe-dig 2 havi szigorított fegyházra ítélte a hármastanács.

A fiatalokru noviszádi borfiut egy év-re szigorú felügyelet alá helyezték. Az ítélet jogerős.

LEGYEN MA
ORÖME!

Férji inget még ma
vegyen

Klopjánál

Posta uca és Futaki út
sarok

LEGÚJABB

Indítvány az amerikai hadüzenetről

Washingtonból jelentik: A helyzet komolyságára jellemző, hogy a kongresszusban több, mint 200 aláírással indítványt nyújtottak be arról, hogy a hadüzenet joga csak Amerika egész népét illesse meg és arról népszavazással kelljen döntené. Az indítvány indokolásul hivatkozik a Panay-ügyre, amely miatt a helyzet rendkívül kiéleződött.

Tókiói beavatott körökben hangoztatják, hogy a mikádó minden valószínűség szerint nem válaszol saját személyében Roosevelttel jegyzékére, mert ez a lépés beavatkozást jelentene a politikai életbe, már pedig a japán alkotmány ezt nem engedi meg.

Márom hónapra ítélték egy német lelkészt

Berlinből jelentik: A berlini néptörvényszék háromhónapi börtönrre ítélte Weinelt Adolf obermesseni evangélikus lelkészt, akit azal vádoltak, hogy súlyosan megsértette Göbbels személyét, mert azt állította róla, hogy jezsuita kolostorban nevelkedett és idősebb gyermekét is jezsuitákhoz adta. A per folyamán Göbbels eskü alatt vallotta, hogy sohasem járt jezsuita iskolába.

Röder a pápánál

Rómából jelentik: Röder magyar honvédelmi miniszter szerdán délben fél 12-kor magánkihallgatáson jelent meg XI. Pius pápánál. A miniszter kíséretében volt szárnysegéde, továbbá Barcza György vatikáni magyar követ, Luttor Ferenc pápai protonotárius, a követség kánonjogi tanácsosa és báróThierry Heribert követségi titkár.

A budinci kuruzsló gyógyszerétől súlyos szivbajt kapott egy szombori leány

Kapelac Milán, a kuruzsló felhajtókat tartott akik százalétt ellenében betegeket szereztek neki — A szombori rendőrség két felhajtót letartóztatott

Kovács Istvánné szombori asszony leánya már hosszabb ideje betegeskedett. Mivel a leány apja tagja a munkásbiztosítónak, a beteglábu leányt a munkásbiztosító orvosa kezelte. Az orvosnak egyszerre feltűnt, hogy a beteg szive igen rendszertelenül működik és a munkásbiztosító orvosi bizottsága elé állította a lányt. Az orvosoknak feltűnően gyanus volt a leány rendetlen szivműködése, amely súlyos szivbajra mutatott, ezért pontos megvizsgálás céljából beutalták a beográdi belgyógyászati klinikára. Itt az orvosok ismét beható vizsgálat alá vették a leányt és megállapították, hogy súlyosan mérgező hatása és a szivre igen káros anyagot vett be. Most már hamarosan megállapították, hogy

Kapelac Milán egész felhajtó sereggel dolgozik. Különösen a vasutasok körében van sok felhajtója, akiknek rendszeres jutalékot fizet, ha beteget ajánlanak neki, vagy ha kutyvalékait amelyeket »csodaszernek« nevez el, értékesítik.

Azt is megállapították hogy Szomborban főleg Rákics Péterné, egy

vasutas felesége és Gradinszki Jován vasuti fűtő segítkeznek a kuruzslónak betegek felhajtásával és a gyógyszerek eladásával.

Pelagics Milorád rendőrfelügyelő erre megbizta Hegel rendőrügynököt, hogy kerítse elő Rákicsné és Gradinszkit. Hegel a kapott utasítás értelmében tegnap reggel a szombori pálvaudvaron megtalálta Rákicsné és Gradinszkit. Mindkettőt azonnal előállította és kikutatta, Rákicsnénél 14, Gradinszkinál pedig 9 üveg kutyvalékot és különböző füveket talált. Később házkutatást tartottak mindkét előállított lakásán, ahol még több kutyvalékot találtak. A rendőrség a terhelő bizonyítékok alapján Rákicsné és Gradinszki Jován vasuti fűtőt is letartóztatta.

FA - SZÉN - KO SZ
Dimitrije Djelić Strand ut.
Tel. 51 44

Karácsonyi vásár

18! Otlokak, csavaros ceruzák, emléke- és írás öbönnyek, színes ceruzák, magyar szépirodalmi könyvek stb.

KARDOS

papir- és könyvkereskedésében
Kr. Peira II. 25

BUTOR

BENCZE

Elsőrendű száraz anyag!
Szolid és izléses tervezés!
Gondos és lelkiismeretes munka, pontos kiszolgálás!
Rendkívül olcsó árak!

Gyár és főzlet: **PETROVGRAD**

Fiókok:

NOVISZAD

BEOGRAD

Pasicseva ulica 21.

Knez Mihajlova ulica 44.

Az elegáns férfi

„Fako nepoderljivo“

védjegyű férfi zoknit, vagy 3/4-es harisnyát hord Minden jobb üzletben a gyár által előírt fix áron, különböző minőségben kapható.

Ez a márka garantálja a minőséget

Petrovgrad a minta adófizelő

Berberszki törleszt a város autójának vételárát

Petrovgradról jelentik: Petrovgrad város képviselőtestülete kedden délután ülést tartott Moljac Milivoj helyettes városelnök elnökletével. Napirend előtt dr. Várady Imre képviselőtestületi tag, aki ezuttal először vett részt az új képviselőtestület ülésén, letette az esküt.

Napirendre térve a városelnök beszámolt arról, hogy a pénzügyminisztérium jóváhagyta a város korábbi határozatát, amelyben úgy döntött, hogy a számszerű napidíjasok fizetésére szükséges 239 000 dinárt a költségvetés anyagi kiadási előirányzatából fedezik, költségvetési átcsoportosítás útján.

Beszámolt a helyettes városelnök arról is, hogy az államkincstár kiutalta az eladott laktanyák vételárának első részletét 771.000 dinárt, a hátralévő 600.000 dinárt a jövő költségvetési év elején fizetik ki. Ezzel kapcsolatosan a városelnök megjegyezte, hogy a pénzt kifizető bizottság hivatalos megállapítása szerint

Petrovgrad városa nincs hátralékban sem az állami sem a báni adóval és mint ilyen talán az egyetlen város egész Jugoszláviában.

Szóba került a közgyűlésen ismét a 80.000 dináros autó is, amelyet annak idején állítólag Vujics Dimitrije volt közoktatásügyi minisztertől Berberszki Gyurica városelnök vásárolt meg és fizetett ki minden költségvetési fedezet nélkül. A város úgy határozott, hogy

Berberszki nyugdíja egy részének letiltását kéri és így az autóra a volt városelnök havi 366 dinárt törleszt.

A napokban megírtuk, hogy Arsínov Zsiva bérkocsis lova hajnalban a Jelena heregnő parton, a város főutvonalán belezuhant egy gödörbe és nyakát szegve kimúlt. A gödört azért ásták, mert egy rejtett földalatti csatornából az uttestre kezdett szivárogni a víz. Arsínov a ló kimu-

lásáért a várost okolta és 2000 dinár kártérítést követelt. Az ügy beszámolójában a városelnök megemlítette, hogy a ló kimulása ügyében a vizsgálat folyik. Az eddigi adatok szerint mindkét részről mulasztás történt. A városi közegek elmulasztották a helyet figyelmeztető lámpással ellátni, Arsínov viszont vak lovat tartott, ami a városi szabályzat értelmében tilos a bérkocsisoknak. Azért az indítványozta, hogy

a kért kártérítést fizessék ki Arsínovnak, nehogy peres utra terelje az ügyet,

a bírói eljárás után pedig hajtsák be az összeget attól, akit a bíróság az esetért felelőssé tesz. Az indítványt elfogadták.

A képviselőtestület elhatározta, hogy illetékes helyen lépéseket tesz annak érdekében, hogy Petrovgrad mezőgazdasági kamarai kirendeltséget kapjon.

A városelnök még beszámolt arról, hogy végetért az évek óta tartó per a város és az Eckstein kenyérgyár között. Eckstein ugyanis kenyeret szállított még évekkal ezelőtt a rendőri fogda lakóinak, a számlát pedig a városhoz terjesztette be. A város arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kenyeret az államnak kell kifizetni. Eckstein erre peres uton követelte pénzét.

3000 dinárt, amit a bíróság jogerősen meg is ítelt.

A közgyűlés illetőségi és bérhosszszabítási kérvények letárgyalásával végetért.

Ha ajándéknak vagy mintának szóp és elegendő ajándékot akar venni, nézze meg az elemet a városi könyvtárban. A városi könyvtárban megtalálható a városi könyvtárban.

Kosza Zsivojnics
HIGIENIZÁCIÓ
Noviszad, Matice épület

„Sárba taposom a -- fogsorodat...“

Egy féltékeny ifju rémtette

Sidneyből jelentik: Bromelley József ballaratei (Ausztrália) ifjut heves féltékenység gyötörte, mert többször látta menyasszonyát egy másik ifju kíséretében sétálni. Miután az ifju hölgy nem volt hajlandó megesküdni, hogy kerüli a gyűlölt vetélytársát, az ausztráliai Otello kirántotta jegyese szájából a műfogsort, amelyet dührohamában a földhöz vágva, széttiport, ezt sziszegve: »Most turbékolj Smith-tel«. A bíróság a hevesvérű ifjut idegen ingó dolog rongálása miatt egyheti fogságra ítélte.

HIREK

— IDŐJÁRÁS. Jugoszláviában a tengermentéken, az északnyugati és délnyugati részeken felhős, az ország többi vidékein részben felhős idő volt. A Duna völgyében kosava, a tengermentéken deli szél. A hőmérséklet északon és délen csökkent, a többi részeken emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Ljubljánban — 2 fok, a legmagasabb Mosztárban 15 fok volt.

Időjóslás: Felhős idő lesz, a nyugati részeken esővel, keleten és délen azonban kiderül. A Duna völgyében tovább tart a kosava. A hőmérséklet az északnyugati és északi részeken csökken, különben nem változik.

— Aranylakodalom. Gáspár Jenő csantaviri kántort meleg ünneplésben részesítették barátai és jóismerősei házassága 50 éves évfordulójára alkalmával. A hálaadó istentisztelet alkalmával Takács Gáspár plébános nagyhatású beszédet mondott, majd megáldotta a példáséletű házaspárt.

— Dr. Popovics Zlatoje, kórházi főorvos, nőgyógyász, külföldre utazott és nem rendel 1938 január 1-ig.

— Meghívó. A noviszádi »Cecilia« egyházi énekkar összes tagjait arra kéri, hogy a mai csütörtökön este 8—9-ig tartandó összejövetelre eljőni szíveskedjenek. Karnagy.

— Karácsonyi ajándéknak fénykép albumokat nagy választékban és legolcsóbban Barta i Drug fotostudio-üzletében, Kralja Petra I. u. 30. kaphat.

— A noviszádi Polgári Magyar Daloskör felhívja énekeseit, hogy péntek este 8 órakor próbára és énekes értekezletre jöjjenek el az otthonba. Ugyancsak kéri a választmány tagjait, hogy december 18-án szombaton este 8 órakor az énekesek tisztelőre rendezendő karácsonyi ünnepségre megjelenni szíveskedjenek. Egyben értesíti a tagokat, hogy ismerőseiket és barátaikat is szívesen látják vendégül. Az énekkar ezúttal karácsonyi számokat énekel.

— »Bubi-crème« speciális gyermekkrém kiválóan alkalmas a csecsemő mindennapi gondozására. A feldörzsölt vagy kipattagzott bőrt gyógyítja. — Ara 8 din. Félicrakat: Grossinger gyógyszerár, Noviszád.

— Halálozás. Molnár Gáspár 70 éves sztáranizsai kispapja hirtelen elhunyt. Kiterjedt rokonsága és ismerősei gyászolják.

— Női télikabátok a legmodernebb fazonokban mérsékelt áron kaphatók Fischer J. és Fia konfekciós üzletében, Noviszádon.

— Új intézőbizottságot választanak a sztáranizsai kispapok. A sztáranizsai kispapok intézőbizottságának megbízatása lejárt. Az új intézőbizottságot december 26-án délután 1 órakor választják meg a Temesvári-féle vendéglőben.

— Eladó a sztáranizsai Csodafürdő. A sztáranizsai előjáróság elhatározta, hogy a sztáranizsai Csodafürdőt a Népkerttel együtt eladja. A Csodafürdő megvételére már meg is kezdte a tárgyalásokat a betegsegélyező igazgatósága.

— VRBASZI HIREK. Klein Frigyes László üveg- és porcellánkereskedő súlyos betegség után 72 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el. — Az evangélikus árvaház ünnepélyes átadása vasárnap délután történt meg. Az ünnepre megérkezett dr. Popp Fülöp püspök is, akinek a presbiteri ülésen Kunz Károly építész egyházi gondnok üdvözölt. Az azt követő ünnepi istentiszteleten, melyen a püspök tartotta az egyházi beszédet, a diakonisszaház lelkésze hivatalába vezette az árvaház gondnoknőjét, majd Knaar Vilmos titeli lelkész átadta Thal-fang pfalzi község ajándékát, egy olajfestményt az árvaház részére. — Kírtst Jakob Pastes uccai lakásán betörők jartak, akik sovány zsákmány feletti dühükben a pincében talált káposztafejeket összedarabolták és sárbataposták.

— Fogtechnikus tanfolyamot tart 1938. január 1-től július 1-ig Pero Zakarija Dentista-technikus, Noviszád, Usztavszka 3.

— Halálos szerencsétlenség Szombor határában egy szálláson. Szombor határában a csanoplyai út mentén lévő szálláson, amely Wevgand Ferenc tulajdona, kedden az esti órákban súlyos szerencsétlenség történt. Petkovics Gyóka 31 éves munkás a kukoricamorzsólónál dolgozott. A kukoricamorzsóló transzmissziós szíjait egy spárta helyettesítette. Ez a spárta elszakadt, mire Petkovics, anélkül, hogy a motort leállította volna, meg akarta javítani a spárgát. Az erős spárta, amelyet a motor még mindig hajtott, először riasvarodott Petkovics lábára, majd nagy lendülettel a pályaművezetőre vágta, ahonnan eszméletlenül esett a földre. A szállást azonnal kocsira tették Petkovicsot, hogy szállítsák a szombori báni kórházba, de a szerencsétlen munkás még utközben meghalt. A haláság megindította a vizsgálatot annak megállapítására, kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— Karácsonyra csináltasson magáról és családjáról művészi fényképfelvételt a »Royal« fotostudióban, Matica Szrpszka épület.

— Nem az első emeletről, hanem a tetőről esett le a szombori rendőrfőnök fia. A Reggeli Újság tegnapi számában megírtuk, hogy Igrosanac Milutin szombori rendőrfőnök negyedikes gimnazista fia a volt szombori megveház első emeletéről leesett az udvarra, ahol összetört tagokkal találta rá. A rendőri nyomozás először azt hitte, hogy a fiú az első emeleti párkányról esett le, most azonban megállapították, hogy a villámhárító drótján mászott fel a tetőhöz, és amikor már elérte a tetőt, kijött a villámhárító drótját tartó egyik szög a falból, mire a fiú lezuhant az udvarra. Igrosanac Jován állapotja egyébként tegnap is javult, úgy, hogy felépülése most már nem kétséges.

— Ifjúsági iratok, képes könyvek, szép-íradalmi művek, imékönyvek, kegyes-erek, albumok, levélpapírok, jutányos áron szereshetők be Abraham János könyvkereskedésében, I. Petár király utca 30 sz. 6977

— Jogerős a rágalmazásért elítélt szombori Löwy Mártonné ellen hozott ítélet. A szombori törvényszék büntető felelőbírói tanácsa tegnap tárgyalta özv. Löwy Mártonné felelőbírást. Löwynt a szombori járásbíró 3000 dinár pénzbüntetésre ítélte, mert megrágalmazta volt cégtársát Singert. A törvényszék elutasította a felelőbírást és jóváhagyta az elsőfokú ítéletet.

— Kották, zenealbumok (Rózsavölgyi karácsonyi albuma) olcsó és szép ajándékok karácsonykor. — Schmolka könyvkereskedésben, Apolló épület.

ha igazán szeretsz és örömmel adsz csak Klein bácsi boltjából vásárolhatsz

célszerű és olcsó ajándékok a jó gyermeknek:

1 si öltöny	elpusztíthatatlan impregnált szövetből szép színekben 44.-, 58.-
1 kötött tirolai öltöny, gyapju	78.-
1 gyapju-sweater patent-zárral	34.-
1 pár meleg kötött kesztyű gyapju	9.-
1 kötött gyapju-sapka	10.50
1 kötött gyapju-sál	16.-
1 meleg flanel-pyjama	44.-
6 gyermek-zsebkendő szép színekben	9.-

dinár és feljebb.

Izléses karácsonyi csomagolásban és számos más praktikus cikk olcsó áron.

Klein Eugen üzleteiben

NOVISZÁD

PETROVGRÁD

Adventi est

Most e virágosított, pusztai téli róna
Egy nagy bünvezekelő, urjöveti szentély...
Hazug nótás uton bármi messze mentél,
E zord lila égbolt mély boruba von ma!

Sose hallott dallam sajog fel szivedben...
S menned kell... E róna szélén sosem voltál.
S érzed: ott a végén rejtezik az oltár...
Az utszéli nyárfák jajja arra lebben.

S im, ott a rét alján fény gyulik az estben:
Tanya-ablak pírja: szittya oltárgyertyák...
S ni: az égen végig rejtelem-árny lejt át...

S szól... S én vágybeteltem már érteni kezdem:
Táltos lélek az... Most hun misébe fog;
Sirva halljuk: »Mönnyek harmatozások...«

BODROGHY SZABOLCS

— **Ünnel is tudnia kell,** hogy minden SIEMENS villanyossági anyagot, valamint motorokat, csillárokat, égőket Noviszádon kizárólag ing. Rudolf Burghardt-nál, Kralja Aleksandra 16. (Menráth palota) szerezhethet be a legelőnyösebben.

— **Többszöri** az után is könnyű ürrülés és szabályozott gyomortevékenység érhető el, reggelként egy-egy fél pohár természetes »Ferenc József« kesztyűvíz használatával. A »Ferenc József« víz sokszorosan kibővíti s igen melegen ajánlható háziaszer, mely mindenütt kapható.

Ogl. reg. S. br. 3047/34
KÖLÉLDI TOZSÖZAPLATOK
A dinár árfolyama: Budapest 7.25—7.80, Prága 62.70, Berlin 5.65—5.67, London 234.50.

Zürich: Beograd 10, Páris 14.675, London 21.605, Newyork 432.375, Brüsszel 73.50, Milánó 22.73, Amszterdam 240.50, Berlin 174.40, Bécs 81.65, Prága 15.20, Varsó 81.50, Bukarest 8.25.

— **ELSŐRENDÜ** kandirozott szalon bonbont kaphat puhán maradó gyönyörű sztaniolban, Hacker cukrásznál, Kralja Petra II. 9.

— **Megváltoztak Petrovgrádon a maximált árak.** Petrovgrádról jelentik: Mint annakidején megírtuk, Petrovgrád város előljárósága rendeletileg maximálta a husárakat. A maximáló rendeletet és a város kalkulációját a báni hivatal is jóváhagyta. A város most az előállatok piaci árának megfelelően újabb husárakat állapított meg. A marhahus árát az eddigi 13—11 dinárról 12—10 dinárra csökkentették, a sertéshus árát az eddigi 13—11 dinárról 14—12 dinárra emelték fel, a borjúhús ára pedig változatlanul 16—14 dinár maradt.

— **Képes- és mesekönyvek** a gyerekek legnagyobb öröme karácsonykor: Schmolka könyvkereskedésben, Apolló épület.

SZINHÁZ-FILM

„A legnagyobb hatalom” Szrbobrában

A karácsonyi színműelőadás próbái már javában folynak Szrbobrában. Hosszu és megfontolt tervezgetések után már három hétnél előtte megtörtént a szereposztás. Az idei karácsonyra is népszínmű kerül előadásra Szrbobrában. Pentz Kornél, a fáradságot és munkát nem sajnáló, közkedvelt rendező a Ceclia énekkar műkedvelő gárdájával előadja — Illésné Ferenczi E. „A legnagyobb hatalom” című három felvonásos dalos, vidám népszínművét. Miután a főbb szerepeket új szereplők alakítják, az anyagot már jóideje kiosztotta Pentz Kornél rendező, mert Szrbobrában az a megszívlelendő jó szokás alakult ki, hogy a rendező teljes szereptudást követel a műkedvelők egyszerű, de lelkes emberekből álló csoportjától s így már is meg van a remény, hogy a darab gördülékenyen fog menni. Miután Szrbobrában magyar lakossága anyagilag

nagyon szűkös viszonyok között tengődik, így évenként 2-3 előadásnál több nem láthat napvilágot, de a jelek szerint az idei karácsonyi előadást zsufolt ház fogja végig nézni, mert a jegyek máris jóformán mind elkelték. Különben az erkölcsi siker mellett a jó anyagi bevételre is nagy szükség van, mert Pentz Kornél rendező a tavasszal megnagyobbított színpadra új kulisza berendezést készített, amibe a deszka és más anyagon kívül még 180 méter vásznat is elhasznált. Különben az anyagi befektetést megéri a színpad, mert a megnagyobbítással Szrbobrában rendelkezik a legnagyobb bécskai műkedvelő színpadok egyikével.

Az előadás — mely iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg — karácsony első napján este nyolc órai kezdettel az Ipartestület nagytetűben lesz.

A Temerini Községi Magyar Katolikus Polgári Kör ma este előadást rendez

A temerini Katolikus Kör műkedvelői ma, csütörtök este 7/8 órai kezdettel előadják a „Rablánc” című vallásos színművet. A főszerepekben Skrabán Endre, Varga Imre, Varga József játszanak akik Temerin legjobb műkedvelői közé tartoznak. Így érthetően már nagy az érdeklődés az előadás iránt. A színdarab a 18. században játszódik le. A korhű ruhák, diszletek és a szereplők játéka biztosan meg fogja nyerni a nagy közönség tetszését. A rendező mindent elkövetett, hogy a közönség igényét kielégítse. Dacára annak, hogy az előadást hétköznap tartják, remélhetőleg a szereplők feltűnése előtt mutatják be tudásukat. A Katolikus Kör előadásai ingyenesek szoktak lenni, de most tekintettel a sok kiadásra mérsékelt helyáratat kellett megszabni. Fenntartott hely 10 dinár, ülőhely 5. állóhely 3 dinár.

—*—

„Nem akarja-e megölni Rooseveltet?”

Párizs legnépszerűbb énekesének egyike, Tino Rossi Amerikába utazott. A „Normandie” fedélzetén hajozott át az újvilágba. Megérkezésekor a kikötői hatóságok nem engedték partraszállni. Long Islandra vitték, ahol fantasztikus kérdésekkel zaklatták. Megkérdezték tőle, mint ezt a lapok meginták, hogy mit akar Amerikában, nem akarja-e megölni Rooseveltet elnököt, milyen terrorista csoport tagja? Negyven percig tartott a kihallgatása.

A francia konzul közbelépésére végre partraengedték a népszerű művészt, aki azért utazott az Egyesült Államokba, hogy Hollywoodban filmet készítsen vele.

—*—

Szilveszterkor a Burgszínházba vándorol a „Delila”

A Burgszínház igazgatója Molnár Ferenc „Delila” című vígjátékát a darab nagy sikerére való tekintettel az Akadémia Theaterben karácsony mindkét estjére másorra tűzi. Szilveszterkor pedig a nagy Burgszínházban fogja előadni.

★

Mussolini a főse egy dán színház „Győzelem” című darabjának

Merész darabban jött ki az egyik legnagyobb dán színház Kopenhágában. Az északiak egyik nagyszerű írója, Kaj Munk darabot írt Mussoliniról, amelynek címe a „Győzelem”.

Kaj Munk darabjai a dán királyi színházban idáig mindig nagy sikerrel futottak. Ezúttal igen kényes témára vállalkozott és a közönség fokozott érdeklődéssel várta a darab megjelentését. Az író Mussoliniról a legnagyobb békebarátjának mutatja be, aki belekényszerül az abesszíni háborúba.

Kaj Munk a premieren megjelent a függöny előtt és beszélt a közönséghez. Többek között a következőket mondta:

— Ez a színmű egy darab a mai világból. A költő az eseményeken kívül állva igyekszik azok belső értelmét megismerni. Ezzel a darabommal nem kifejezetten a földrajzi Olaszországról akartam írni. Hiszen

a darabban szereplő Mussolini nem is diktátor, hanem csak cancellár.

— Azt, hogy darabom témája Olaszország, főszereplője Mussolini, nevezetesen véletlen talákozásnak is. A nagy káoszban alkalmas témát kerestem, hogy tökéletesen visszaadhassam a ma világát és az események mögé láthassak. Ehhez nekem a legalkalmasabb volt a ma Olaszországa.

A darab egyik jelenete igen érdekesen állítja be Mussoliniról három fiával. A párbeszédekből kitűnik Mussolini nagy békeszeretője és hogy mennyire a külső körülmények kényszerítik az etiopiai háború megindítására.

Mussoliniról az északiak egyik legnagyobb színésze, Johannes Meyer személyesíti meg.

—*—

Réthy Eszter Hollywoodba hívták, de nem mehet

Ritkán csinált művész olyan nagy karriert, mint Réthy Eszter. A művész nő tavaly még a budapesti Operaháznak volt a tagja, az idén már a sazburgi ünnepi játékokon vett részt, ezidőszent a bécsi opera tagja. Az elmúlt napokban a Metro-Goldwyn-Mayertől a hollywoodi Warner cég től felszólítást kapott, hogy utazzék Hollywoodba és vállaljon filmszerződést Réthy Eszter nem tehetett egeget a felszólításnak, mert szerződése ezidőszent a bécsi operához köti.

DIVA KRÉM az arc bőr fontos tápszere
DIVA puder üdeséget varázsol az arcára
DIVA bóraksz mosdóvizét megpuhítja
DIVA olaj megóvja a napsütésben
DIVA schampoon adja hajának a selyem fényét.

DIVA készítményeket a noviszádi POPOVICS, kir. udvari gyógyszer-tár állítja elő, Kr. Petra II. ul. 124. Minden gyógyszer-tárban, drogériában kizárólag ezeket a gyártmányokat kérje. Kapható IRIS illatszer-tárban is

Furtwaengler veszi át Knappertsbusch helyét a bécsi operánál

A bécsi Opera jelentékeny változás előtt áll: Furtwaengler Vilmos, aki többévi távollét után az idén néhány este megjelent a bécsi opera karmesteri emelvényén, a jövő szezon folyamán nem kevesebb, mint negyven esten fog a bécsi állami operaházban dirigálni és ezeken az estéken egész sereg olyan operát fog vezényelni, amelyeket ő tanít be.

Ezzel szemben a bécsi opera másik német karmestere, aki két év óta legfeljebb szerepelt, Knappertsbusch, valószínűleg eltávozik a bécsi operából és a jövő évben a berlini állami opera egyik karmestere lesz. Knappertsbusch a szezon végéig még a bécsi operánál fog működni.

—*—

CLAUDETTE COLBERT VISSZANYERTE AZ ITÉLŐKÉPESSÉGÉT

Claudette Colbert, a híres film-sztár évek óta szenvedett furcsa betegségekben: elvesztette az itélőképességét. Mindent elkövettek, hogy meggyógyítsák a művésznőt, de ez nem sikerült. Rengeteg panaszkodott emiatt, miután semmiféle ételnek ízét nem érezte. Egy régebbi influenza következtében a szaglását nagymértékben elvesztette. Több mint két és fél év után a művésznő visszanyerte az egészségét. Most készülő filmjében szöke hajjal fog megjelenni.

—*—

Apróságok

Szó van arról, hogy megfilmesítik Földes Imre „Terke” című vígjátékát. A film főszerepét Fedák Sári játszáná el. A címszereplő egy nagyváradi száhbó leánya, Róth Eva lenne, aki egy időben Benjaminó Gigli tanítványa volt.

Pénteken, december 10-én 75-ször került színre a budapesti Nemzeti Kamaraszínházban Herezeg Ferenc „Kék róka” című színműve.

Eugen Stepat, az ismert pesti balai kamérező és karmester Mussolininak ajánlotta legújabb indulóját. A Duce a budapesti olasz követség útján értesítette a szerzőt, hogy az indulót elfogadja.

Szabadalmazott arc. Hollywoodi jelentés szerint a washingtoni szenátus elé kerül törvénytervezet alakjában nemsokára a filmiparnak az a kérése, hogy híres színészek arcát senki a színpadon vagy kábaréban, vagy cirkusban ne utánozhassa.

Az amerikai lapokban olvassuk, hogy Hájmassy Iónával a főszerepben filmesítik meg Maschwitz londoni színpadi író „Balalajka” című nagysikerű darabját.

Az osztrák mozitulajdonosok szövetségének elnöksége Budapestre érkezett a magyar film- és moziviszonyok tanulmányozása céljából. A Magyar Mozgóképz. menedzseres Országos Szövetsége fogadta a vendégeket és bankettet adott a tiszteletükre.

Egyesületi élet

Közművelődési előadások a csurugi Katolikus körben

Rendkívül értékes és tartalmas munkásságot fejt ki az iskolán kívüli népnevelés terén a csurugi Katolikus Olvasókör. Minden elismerő jelző feleslegessé válik, hogyha a december havában eddig megtartott előadásokat felsoroljuk. A Közművelődési Tanácshoz intézett jelentés alapján eddig hét előadást tartottak főleg a Közművelődési Tanács iskolán kívüli népnevelési anyagából.

Első előadás: Dr. Brezovszky: „Az első segélynyújtás” című előadását felolvasta Dupp Bálint plébános, aki Hitler nemzeti szocializmusáról is tartott előadást. Az állatok téli gondozásáról Dér László tartott előadást, aki Mikszáth Kálmán „Szád-vár” című művét is felolvasta. A második előadáson felolvasásra került Dr. Gyürky Tibor: „Védekezés az influenza ellen” című előadása, valamint Mussolini fasizmusa. Majthényi Lászlótól, Mikszáth Kálmán „A kis csizmák” című elbeszélése, és a kukoricaszár felhasználásáról. Felolvasta Dupp Bálint plébános. — A harmadik előadáson dr. Andriks: „Légy mint bacilushordozó”, Haller Károly: „A kommunizmus tarthatatlansága”, Mikszáth Kálmán: „Venturné vára” című műve, valamint a gyümölcsfák őszi gondozásáról olvasott fel Dupp Bálint plébános. — A negyedik előadás Arany János méltatásával és kisebb költeményeinek elmondásával kezdődött melyeket Dupp Bálint plébános olvasott fel. Arany Toldiját Prágai Sándor szavalta. Végül a „kutyaadó” című bohózatot adta elő Vörös Pisti. — Az ötödik előadáson Schmidt Ernő Szerbia—Jugoszlávia történetét olvasta fel. A tejelő tehénről is Schmidt Ernő tartott előadást. Dupp Bálint plébános a vitaminokról tartott előadást, ugyszintén felolvasta Arany János „Toldi Estéje” című művét. A hatodik előadáson felolvasásra került: Tóth Bagi István: „A babona”, Adám — Istenes „Pasteur” — Marconi, Mora Ferenc: „Szeptemberi emlek” című művei, valamint a vakbélgyulladásról, Dupp Bálint plébános előadásában. — A hetedik előadás Blazsek Ferenc „Vörösmarty Mihály” című felolvasásával kezdődött, majd Vörösmarty „Zalán futása” című művének felolvasásával fejeződött be, melyeket szintén Dupp Bálint plébános olvasott fel.

—o—

A Sztáribecsei Alsóvárosi Katolikus Kör vasárnap kulturáldélután keretében megvalósította az iskolán kívüli népnevelést. Cziráky Imre rendezésében Páthy Ferenc felolvasta Perlaky Lajos „Káromkodás és pletyka” című értekezését. A hallgatók száma 300 volt. A kör rendszeres népoktatási előadása iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

A v...
jak Sz...
jól sik...
közöns...
met. I...
vezető...
melyb...
jelent...
helybe...
kekről...
fel a...
közö...
mely...
gyerek...
est mű...
ünnep...
Maksa...
Varga...
széper...
üdvöz...
Kárit...
kától...
a szer...
kép r...
Bözsik...
Mária...
kalmi...
log: E...
Tama...
rült e...
jobb...
taps...
hér S...
kával...
színv...
szédé...
lyette...
hozta...
ifjusá...
zönsé...
séért...
A...
vasár...
mét a...
tett le...
mal...
ték a...
Isasz...
fel a...
lódási...
esajto...
lem...
ezöl...
velláj...
igen...
tóság...
fakas...
Kram...
dor e...
szont...
ryez...
kacag...
duk...
nótát...
szése...
órai...
délut...
érdek...
pedig...
rény...
vába...
mény...
A...
turdé...
előad...
na e...
asszo...
verse...
Fábó...
riska...
I-énk...
Lőrinc...
Mihá...
bus...
Szök...
kul...
reszt...
tott...
közö...
rült...
János

A veprováci Magyar Keresztes Ifjak Szeplőtlen Fogantatás ünnepén jól sikerült akadémiát rendeztek. A közönség zsufolóság megtöltötte a termet. Kandler Mihály káplán lelki vezető mondott bevezető beszédet, melyben ismertette az ünnep és est jelentőségeit, majd megemlékezett a helybeli szegény nincstelen gyermekekről és szeretet adományra kérte fel a közönséget, mire a jóindulatu

közönség 483 dinárt adott össze, mely összeget az egyesület a szegény gyerekek felruházására fordítja. Az est műsorán a Szeplőtlen fogantatás ünnepéhez alkalmazva szavaltak: Maksa Jusstika, Ujházi István és Varga Veronka, mind a hárman igen szépen és hatásosan. Ezt követte az üdvözlőgy Mária szavaló kórus, majd Karitás beköszöntője Szabó Rozikától, aki igaz hűséggel illeszkedett a szerepébe, utána a fogantatás előkép megvilágítva, melyben Ferzsa Bözsike nagyon eredetien alakította Mária szerepét. Volt közben négy alkalmi ének. Végül egy tréfás trolog: Bálint István, Lampert Feri, és Tamaskó Guszti, nagyszerűen sikerült előadásában. Az est sikerét legjobban bizonyítja a szüntelen sok taps. Kandler Mihály káplán és Fehér Sándor tanító fáradhatatlan munkával igyekeztek az estélyt méltó színvonalra emelni. Az est záró beszédét ifj. Sáfrány András titkárhelyettes mondta. Meleg szavakban hozta kifejezésre a vezetőség és az ifjuság háliját és köszönetét a közönség nagyszámában való megjelenésért.

A bácskatorpai Katolikus Kör 12-i, vasárnapi ingyenes kulturdélutánja ismét a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Most is, mint minden alkalommal, az érdeklődők teljesen megtöltötték a kör nagy színháztermét. Tóth Isaszegi Ferenc nagy sikerrel olvasta fel a Reggeli Újság után, a Közművelődési Tanács által rendelkezésre bocsátott: Perlaký Lajos „Családvédelem” című tanulmányát. Utána Kőncz Antal: Két Karácsony című novelláját Szikora József olvasta fel, mely igen mély hatást gyakorolt a hallgatóságra, a megható történet könnyekre fakasztotta a közönség nagy részét. Krámer Rezső felolvasta Novoszel Andor egyik vidám novelláját, mellyel víszont a még pár perccel előbb könyryező hallgatóságot mosolyra, majd kacagásra hangolta. Befejezésül Kvanduk Ferenc néhány magyar hallgatónotát zongorázott a közönség nagy tetszése mellett. 19-én, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel a Kör gyermekmesedélután rendez, mely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. Szilveszterre pedig az Ifjusági alosztály tagjai serényen készülődnek, a próbák már javában folynak, úgy hogy minden remény megvan a legteljesebb sikerre.

A maliogyosi Keresztes Egylet a kulturdélután keretében nagyon hatásos előadást tartott Arany Jánostól. Utána elszavalták a Velszi bárdok, Agnes asszony, továbbá Tetemre hívás című verseit. Megszemélyesítve adták elő: Fabó István, Papp Mihály, Fodor Mariska, Szokolovits Jánosné, Blaskovics Péneke, Matisa Nándor, Paróczy Antal, Lőrincz Ferenc, Dudás Béla, Kormos Mihály, Matin Lajos, Vanyur Béla, Rubus András, Tóth Mihály, Tóth György, Szóke Vitus, Ország György. Záróképp bemutatták, hogy mulatnak a Keresztesek, ami nagy derűtséget váltott ki a termet zsufolóság megtöltött közönségből. Az előadott számok sikerült összeállítása és betanítása Sándor János káplán érdeme.

A pacséri református egyház vasárnap este tartotta az első adventi esti istentiszteletet, melyen a megtelt templomban a női bibliakör tagjai „Keresztyének ébredjünk fel” című gyönyörű egyházi éneket adták elő Fábrián Zoltánné, lelkészné vezetésével. Nagyon szépen szavaltak az ünnepélyen a Református Keresztyén Ifjusági Egyesület tagjai. Gulyás Mariska Reményik Sándor „Kegyelem” című gyönyörű versét szavaltta nagy sikerrel. Huszák Ilonka Varazdi Imre „Adventi vendég” című versét, Német Mariska Boros Elek „Betlehemi énekek” című versét. Az adventi igét Siposs Mihály református segédlelkész hirdette. Igazi lélekemelő ünnepség volt.

A jugoszláviai magyar református keresztyén ifjusági egyesületek munkabizottsága Szuboticán ülést tartott a református egyházközség nagytermében. Lévai Dezső nyug. államvasuti főmérnök, a munkabizottság elnökének elnökletével. A gyűlésen megbeszélést az egyesületek legaktuálisabb problémáit és megtárgyalták az 1938 évi munkaprogramot és egy nagyobb szabású értekezlet egybehívásának lehetőségeit vitatták meg. — A megbeszélésen részt vettek Szabó Zoltán petrovgrádi, Kovács Mihály rumenkaí, Keck Zsigmond szuboticai, Eng Fülöp sztariszváci, Csete István körözi, Berta Imre szuzai, Póth Lajos feketési református lelkészek.

SPORT

A jugoszláv és magyar őszi bajnokok mérkőzése Zágrebben

— Mi lesz vasárnap? —

A jugoszláv és magyar futballársadalom érdeklődése vasárnap Zágrebban irányul, ahol a két országnak őszi bajnoka, a HASK és a Ferencváros mérkőzik egymással.

A Ferencváros nemesak Magyarországon kedvenc csapata, de Jugoszláviában is rengeteg rajongója van s valamennyi külföldi csapat közül a budapesti zöldfehéreket látják a legszebben. Ennek oka az, hogy a Ferencváros, akármilyen formában van, külföldön mindig megembereli magát és szép, sportszerű, új játékaival mindig a legjobb benyomást teszi a nézőközönségre. Zágrebi vendéglátóka most annál nagyobb izgalmat kelt, mert a Ferencváros ismét bombafórmában van, két legutolsó meccsét 12:1, illetve 5:0 arányban nyerte a Török és a Phöbus ellen, tehát a HASK azt a nagy csapatot kapja ellenfelül, amely az idei KK-t nyerte ragyogó stílusban. A mérkőzés komoly erőpróba lesz a jugoszláv-magyar futballnak, mert a

HASK a jugoszláv ligában, a Ferencváros pedig a magyar nemzeti ligában ősszel az első helyen végzett.

Beogradhoz és Noviszádhöz hasonlóan Zágrebben is dul az egyetértés a két vezető egyesület között; éppen ezért a Gragyanszki a bécsi Rapid meghívásával csinál konkurenciát a HASK — Ferencváros mérkőzésnek. Mindegyik egyesület a saját pályáján rendezi meg a mérkőzést s így a zágrebi közönség nehéz dilemma előtt áll majd vasárnap, hogy a pesti vagy bécsi zöldfehéreket nézze-e meg.

Noviszádon egyelőre vége a barátságos mérkőzések sorozatának, mert vasárnap már megkezdődik a téli serleg-torna. Az első fordulón ZsSK—Textil másodosztályu és Makkabi—Rádnieski elsőosztályu mérkőzések kerülnek lejátszásra a Karagorvye-pályán, félegy illetve negyedhárom órai kezdettel. A másodosztályuak, mint ismeretes, kuparendszer szerint, az elsőosztályuak bajnoki pontrendszer szerint küzdenek.

A magyar válogatott Lisszabonban és Luxemburgban

A téli szünet alatt a magyar válogatott két mérkőzést játszik, mégpedig január 9-én Lisszabonban Portugália ellen és január 16-án Luxemburgban. A mérkőzéseket az MLSZ cégére alatt a profi egyesületek rendezik, azaz köztük osztják fel a jövedelmet.

Fontosságban a lisszaboni mérkőzés áll az első helyen, mert a portugálok jól futbaloznak s legutóbb, mint megírtuk, legyőzték Franco-Spanyolország csapatát is. A portugál—magyar mérkőzés a José Manuel Soares-Stadionban kerül eldöntésre, játékvezetője a spanyol Ostella lesz.

A magyar válogatottba a Máltában portyázó Ferencváros nem ad játékosokat s így annak előrelátható összeállítására a következők lesz:

Szabó — Miklósi, Bíró — Gyarmati, Turay, Dudás — Sas, Vincze, Zsengelér, Kállai, Titkos.

Amikor a labda kipukkad a gólvonalon...

A zágrebi Konkordia—Viktoria Pilsen mérkőzésen olyan eset történt, amely nem mindennapi a futball történetében. A csehszlovák csapat harmadik gólja, ugyanis úgy született, hogy a labda gumija éppen a gólvonalon pukkad ki s az összezugszorodott labda repült be a hálóba. A játékvezető rövid habozás után megadta a gólt, noha nem kellett volna megadnia, mert a szabályok értelmében „gólt csak akkor kell itélni, ha a labda teljes terjedelmével jut át a gólvonalon.” Márpedig a kipukkadó labda nem teljes terjedelmű. Az ilyen esetek azonban olyan ritkák, hogy a bírójelölteknek a vizsgákon legfeljebb tréfaféppen tesznek fel ilyen kérdéseket s így a zágrebi játékvezető sem tudta, mit kellene rá felelni.

Téli sport a Fruska Gorában

A noviszádi Téli SC hétfőn a Kereskedő-otthonban, nagy érdeklődés mellett tartotta meg ezévi rendes közgyűlését.

A titkári jelentés sajnálattal állapítja meg, hogy az elmúlt tél kedvezőtlen sportviszonyai miatt az egyesület nem tudta valóra váltani nagyszabású terveit. A sízők tornatermi gyakorlatait azonban, amelyek függetlenek az időjárástól, nagy sikerrel rendezték meg a Szokol-otthonban.

A jelentések elfogadása és a felmentvény megadása után nagyjából újra a régi vezetőséget választották meg, amelynek megbízatása 2 évre szól. Az egyesület elnöke dr. Kalenics Radivoj, alelnöke Szagmeister Dániel mérnök és titkára Becker György.

A vezetőség legfőbb feladatának a téli sport fejlesztését és a Fruska Gora népszerűsítését tekinti.

Rövid sport hírek

A jugoszláv ligacsapatok téli serleg-mérkőzéseit csak január 2-án kezdik. Az ehhalasztást a zágrebi egyesületek kérték, hogy idejük legyen nemzetközi műsoruk lebonyolítására.

Argentina idei bajnoka a buenosairesi River Plata lett, amely néhány évvel ezelőtt Európában is járt.

Egyetleneg nézője volt az Oxford—Cambridge futballmérkőzésnek. Angliában, ugyilátszik, nem kíváncsiak az amatőrökre.

A BSK karácsony másodnapján, december 26-án Zágrebben vendégszerpepel, ahol a Gragyanszki lesz az ellenfele.

Budapest válogatott jégkorongcsapata, 500 néző előtt, 2:1 arányban győzött a stockholmi AIK ellen. A kitünő svéd csapatnak ez volt az első európai veresége.

A bécsi Vienna holnap indul utnak Egyiptom felé. A kitünő osztrák csapat Kairó, Alexandria és Port-Said városokban játszik s esetleg átrándul Palesztinába is.

Dudás és Kardos, a Hungaria két kitünő játékosa, kedden elutazott Budapestről és ma Hamburgban csatlakozik a kékfehérekhez. A Hungaria portugáliai mérkőzésein, tehát csak Cseh fog hiányozni, akit viszont Kalmár jól helyettesít.

A tekéző sport hírei

A noviszádi Fodrások összes játékosait kérem, sziveskedjenek ma este 8 órára megjelenni a Bauer-pályán fontos megbeszélésre. — Az elnök.

A noviszádi Soförök alább felsorolt játékosait kérjük, sziveskedjenek ma este 8 órára feltétlenül megjelenni a Krmpotics-pályán: Mayer, Bletterer, Farkas, Kovács II., Sztankovics, Michelsz, Bogyó, Szántai, Faesar, Möricz, Peikert és Kovács I. — A vezetőség.

A Temerini SK utolsó bajnoki mérkőzését a noviszádi Rádnieski ellen 18 fakilömbsséggel elveszítette, de így is III. osztályu bajnok lett.

A noviszádi Keramit alább felsorolt játékosait kérem, hogy ma este 7 órára jelenjenek meg a Bauer-pályán igazolás végett: Puliszik I és II, Sztítás, Lonesarics, Téglás, Zsárkó, Kataties, Dinnyés, Somogyi, Kalmár, Schnitzer és Milotics. — Az intéző.

Nagyszabású díjversenyt rendez a noviszádi Keramit karácsony mindkét napján a Bauer-pályán. A díjak megtekinthetők Nisevics Száva kirakatában (Kralja Alekszandra 10).

Angol szövet - gyári árák!

„PRIBOR” Schubert L., Noviszád, Kr. Alekszandra 22

KÖZGAZDASÁG

Az új kereskedelmi törvény

Fordította: Dr. Kerényi Dezső ügyvéd (Novisád)

(2) Ezeket az igényeket az egyes tagok tőkeszámlájukkal arányosan érvényesíthetik. Ha valamelyik tagtól az általa fizetendő összeget nem lehet behajtani, a hiányt a többi tagok abban az arányban viselik, amellyel a társaság veszteségében részesülnek.

A második és harmadik cím rendelkezéseinek alkalmazása
160. §.

A tagok egymásközi viszonyára, valamint a társaságnak és tagoknak harmadik személyekkel szembeni viszonyára a felszámolás befejezéséig a második és harmadik cím rendelkezéseit kell alkalmazni, amennyiben ezen cím rendelkezéséből vagy a felszámolás céljából más nem következne.

A cég törlése. — A könyvek őrzése
161. §.

(1) A felszámolás befejezését a felszámoló kötelesek a cégnek a cégjegyzékből való törlése céljából a bíróságnak bejelenteni.

(2) A megszűnt cég könyveit és iratait a felszámoló a tagok valamelyikének vagy másvalakinek megőrzésre átadják. Ha a tagok meg egyezni nem tudnának, az őrző személyt perenkívüli eljárás útján az a járásbíró jelöli ki, amelynek területén a társaság székhelye van. A tagok illetve a járásbíró az őrző nevét és lakhelyét közli a cégbíróval.

(3) A könyvek és iratok őrzésére az 55. §. rendelkezései érvényesek. A könyvek őrzőjét, ha azokat a rendelkezéseket megszegte, szintén az 59. §. szerint büntetik.

(4) A tagok és örököseik megtartják a könyvek és iratok megtekintésére irányuló jogukat. Ez megfelelően érvényes arra is, aki a tagként szereplő jogi személy vagyont teljes egészében megszerezte

A felszámolás alatti csőd
162. §.

A felszámolás alatt álló társaság fel nem osztott vagyona felett csődöt lehet nyitni.

HATODIK CÍM
ELÉVÜLÉS

Folyamata. Kezdeté
163. §.

(1) A társaság kötelezettségéből a tag ellen támasztható követelések a társaság megszűnését illetve a tag kiválásától számított öt év alatt évülnek el, kivéve ha a követelés a társaság ellen rövidebb idő alatt évülne el.

(2) Az elévülés azon nap leteltével kezdődik, amelyen a társaság megszűnését vagy a tag kiválását a cégjegyzékbe jegyzik, ha a társaság vagyona felett nyitott csőd folytán szűnik meg, az elévülés azon nap elteltevel kezdődik, amelyen a csődnitást a cégjegyzékbe jegyezték.

(3) Ha a hitelező követelése csak a második bekezdés szerinti bejegyzés után jár le, az elévülés a lejáratával veszi kezdetét.

(4) Az 1 és 2. bekezdés rendelkezései nem érvényesek a tagok egymásközi, valamint a társaság és tagok közötti társasági viszonyból eredő követelés elévülésére.

Az elévülés megszakadása
164. §.

(1) Az elévülésnek a megszűnt társasággal szembeni megszakadása hatályos azon tagokkal szemben is, akik a megszűnés idején a társasághoz tartoztak.

(2) Az elévülésnek még meg nem szűnt társasággal szembeni megszakadása nincs kihatással a kivált taggal szemben, az elévülésnek csak meghatározott taggal szemben való megszakadása pedig, nem hat ki a többi tagokkal szemben.

MÁSODIK FEJEZET
BETÉTI TÁRSASÁG

ELSŐ CÍM
Fogalom
165. §.

Betéti társaság áll fenn, ha két vagy több személy kereskedelmi vállalatot közös cég alatt vezet, és egy vagy több tag a társaság hitelezőivel szemben csak a közülök mindegyikre (betétesek) kikötött pénzüsszeg erejéig felel, míg egy vagy több tagot (személyesen felelős tagok) korlátlan felelősség terhel.

Általános rendelkezések
166. §.

Amennyiben ez a fejezet másként nem rendelkezik, a betéti társaságra is érvényesek a közkereseti társaságra vonatkozó rendelkezések. (Folytatjuk).

Ha mérlekképes könyveidre akarja magát bízósítani, ha praktikus könyvvezetést óhajt bevezetni, ha könyvszakértőre lesz szüksége, írjon:
Borbély Lajos könyvszakértőnek
Novisád, Postafiók 75. I. k. N. Tesla u. 26.

Jövő év április 1-én felelemelik a vasuti teherszállítás díjszabását

A felemelt vasuti árudíjszabás 150 millió dinár jövedelmet jelent az államnak

Beogradból jelentik: A vasuti árudíjszabás revíziójának munkájával 1938 március végéig elkészülnek, úgyhogy az új díjszabás április 1-én lép életbe. A Jug. Kurir értesülései szerint a vasuti árudíjszabás emelése következtében a teheráru forgalom évi 150 millió dinár több jövedelmet jelent az államvasutaknak.

Az államvasutak vezérigazgatósága által kidolgozott árudíjszabás revízióját eljuttatták a tarifa bizottsághoz. A tarifa bizottság legutóbbi ülésén határozatot hozott, hogy a díjszabás felemelésére vonatkozó javaslatot eljut-

tatja az egyes gazdasági ágak képviselőinek megvitátás céljából. Ennek megfelelően először a bányászati és kohászati képviselői tartanak megbeszélést Beogradban december 21-én, a fapari érdekeltségek megbeszélése Zagrebbe lesz, az építőipari január 16-án Beogradban, a mezőgazdasági pedig január 28-án ugyancsak Beogradban. Az egyes érdekeltségek megbeszélése után a tarifa bizottság február közepén plenáris ülést tart, amelyen főleg azzal foglalkoznak, hogy milyen hatással lesz a tengeri forgalomra a vasuti árudíjszabás felelemelése.

A jugoszláv szénárak emelése

Az államvasutak az idén külföldi szénal vettek, mert nem volt elég jugoszláviai szén

A közlekedési minisztériumban Sneller segédmisztér vezetője mellett megbeszélést tartott a jugoszláviai szénbányák képviselőivel. A konferencián a vasutak fűtéséhez szükséges szén árának emeléséről tárgyaltak. A bányatulajdonosok rámutattak arra, hogy az államvasutak most is ugyanolyan áron kapják a szenet, mint a legnagyobb krízis idején, pedig azóta a termelés 20 százalékkal megrágult.

A bányák azért kérik az áremelést, mert fokozni akarják eddigi termelésüket. Jelenleg ugyanis nem bányásznak annyi szenet, amennyire az államvasutaknak szükségük van és ezért az kénytelen volt 35.000 tonna külföldi szenet venni, amely pedig sokkal drágább a belföldi szénénél. A konferencia végén a minisztérium megbízottai felszólították a szénbányák képviselőit, hogy terjesszenek elő konkrét javaslatot, amit a minisztérium felülvizsgál és ennek alapján meghozza döntését.

A cement fogyasztási adója

Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a katonai erődítvényi munkálatokhoz felhasznált cement után nem kell fogyasztási adót fizetni.

A CEMENT FOGYASZTÁSI ADÓJA NAGYON MEGDRAGÍTJA AZ UTÉPÍTÉST

Sztosovics Dobrovojev középítészeti miniszter arra kérte Lética Dusan pénzügyminisztert, hogy szüntesse meg az utak készítéséhez használt cement adóját, amelyet állami, bányászati vagy közpénzügyi utak készítéséhez használnak. Ha nem lehetne teljesen megszüntetni a fogyasztási adót, amely ma tonnánként 150 dinárt tesz ki, akkor legalább csökkentse az adót.

Az építészeti miniszter javaslatát megelőzte egy konferencia, amelyet az ország uthalózatának javítása érdekében tartottak meg. A konferencián az összes bányászati az azt terjesztették elő, hogy az utak javításának és építésének legnagyobb akadálya az a nagy fogyasztási adó, amely a cementet terheli.

Az építészeti minisztérium véleménye szerint a cement fogyasztási adójának megszüntetésével nemcsak a cement, hanem a többi utépitő anyag: a kő és aszfalt is olcsóbbodna.

Az utépitészeti miniszter javaslatát rövidesen tárgyalják és bizonyosra veszik, hogy annak megfelelően járnak is majd el és megszüntetik, vagy legalább is csökkentik az utak építéséhez használt cement fogyasztási adóját.

Németországban szénből készítenek szappant

Berlinből jelentik: Németországban néhány hét óta szinte észrevétlenül forgalomba bocsátották a szénből készült szappant. Eddig évi 20.000 tonna szénből készült szappant előállítására vannak berendezve egyes német szappangyárak, amelyek azonban még növelni fogják kapacitásukat, úgyhogy évente 60.000 tonna szénből készült szappant termelhetnek majd. Szakértők szerint a szénből készült szappant minősége éppen olyan, mint a másik szappané.

Németország normális viszonyok között évente 1 millió tonna fagygyut importál szappangyártás céljaira, ami 300-350 millió márkába kerül. A németek már a háború előtt, de különösen a háború alatt kísérleteztek mesterséges fagygyut előállításával, de a kísérlet nem járt sikerrel. A mostani német kormány kezdeményezésére a múlt év februárjában megalkadt a Deutsche Fettsäurewerke G. mb. H. Wittenben, a Ruhr vidéken. A cél érdekében az I. G. Farbenindustrie is résztvett a technikai munkákban. Az együttműködésnek köszönhető, hogy sikerült fagygyut szénből előállítani. Tekintve, hogy a német fagygyut behozatala negyedrészt szappangyártásra használgják fel, úgy igen nagy jelentőségű a felfedezés. A sikeres kísérletek után megkezdtek a gyártást és most remélik, hogy a közönség annyira megszereti a szénből készült, szappant, hogy fogyasztása még növekedni is fog.

Németország fagygyut szükségleteinek fedezésére nagyszabású bálnavadászatra is berendezkedett és ötven hajót küldött a sarkvidékre, hogy ott bálnákra vadásszanak.

Közgazdasági rövid hírek

A román hivatalos kimutatás szerint az idei év első tizenegy hónapjában a román kivitel 25,3 milliárd, a behozatal pedig 13,8 milliárd leit tett ki. Így az idei kiviteli felesleg eddig már 11,5 milliárd leit tesz ki, míg tavaly az év első tizenegy hónapjában csak 6,4 milliárd leit volt a kiviteli felesleg.

A Putnik beogradai igazgatóját Kusevics Nikolt a novisádi kereskedelmi és iparbank igazgatójává választották. Kusevics ezért lemondott a Putnik igazgatói állásáról. Helyébe Szimics Karminot a horvát leszámítoló bank beogradai fiókjának igazgatóját nevezték ki a Putnik beogradai igazgatójává.

Romániában Manolescu-Strunga személyében új minisztert neveztek ki azzal a céllal, hogy dolgozza ki a mezőgazdasági termékek értékének emelésére vonatkozó tervet. Az új minisztérium főfeladata új gyárak alapítása, amelyek elsősorban mezőgazdasági terményeket dolgoznak fel, emellett a mai konzervgyárakat is ki akarják bővíteni.

A megmentett lélek

Regény Irta: FERTSEK FERENC © 55 ©
Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service. — Utánnomias tilos

Vagvis nem határidőre, hanem ameddig a jó Isten akarja. Mihály nagyon kéri, fogadja el az urnó ezt a megoldást, ezt az egyetlen lehetséges megoldást. Teljesen tisztában van azzal, hogy a nagyságos asszony nem ereszkedhetik le hozzá, az egyszerű gazdaemberhez. De erről nincs is szó. Az, hogy tisztelettel felajánlja a fedelét és a nevét, csak annyit jelent, hogy az urnót meg akarja kímélni bizonyos visszás helyzettől, amelybe kerülhetne, ha mindvégig csupán vendégként érne a fedele alatt.

Az asszony váratlanul megszólalt, pedig Mihály nem volt még készen. A kezét rátette a Mihály karjára, mintha mondani akarna valamit.

— Ó, Istenem, Mihály... Sohasem tudnék én már feleség lenni. Sem anya... Mit használhatnék én magának, így testileg-lelkileg kifosztottan? Engedjen az utamra, hiszen annyiszor kértem már...
No, hála Istennek, csakhogy megszólalt végre!

Megfogta jóerősen az asszony kezét és el nem engedte.

— Éppen ez az! Nagyönis, nagyönis hasznomra lehetne! Hát nem volt hasznomra már a múlt télen is? Művelni akarom magamat, tovább művelni; gyarapítani akarom az ismereteimet. Ön ebben nagy segítségemre lehetne. Meg aztán — s gondolkozott, hogy mondja-e tovább, mert szerény és szemérmes természet volt Mihály — nekem, úgy látom, szerepet szántak a vezető emberek. Azt mondják, kötelességem, hogy kivegyem a részemet a nemzetet átalakító, a nemzetet ujjaépítő munkából. Ön ebben is támaszom lehetne. Igazán — s tűnődve nézte az asszonyt — nem is tudnék elképzelni most más élettársat, mint önt...

Erősebben fogta az asszony kezét.

— Élettársat mondtam, nem házastársat. Az ön élete az öné. Van annyi önbírálat és önmérséklet bennem, hogy tudjam, hogy nem tolakodhatok az életébe. De mint segítő társra, nagy szükségem van. Avagy a földszerzésben nem volt-e segítségemre? Látta, ezért is kérem, fogadjon el engem. Mindjárt nyugodtabb lennék, ha azt, amim van, közös szerzeménynek állíthatnám be és ezzel az ön főképét is biztosítva látnám.

Az asszony most csodálkozva fordult feléje, mintha ma látná először.

— Azt mondja — azt mondja, hogy megtarthatnám a szabadságomat? Ha jól érttem...

— Jól értett! Tökéletesen úgy gondolom.

Hosszu, hosszú csend. Az asszony fölne, Mihályra pillant, mintha mondani akarna valamit. De mégsem szól.

Az ablak alatt megzendül a karácsonyi ének. Friss, fiatal gyermekhangok hirdetik Jézus születését.

Az asszony keze a Mihály mar-

kában még mindig.
... Az angyali seregek Vigan így énekelnek: Dicsőség, dicsőség, Dicsőség az Istennek...
— És dicsőség a földön a jóakaratu embereknek, — végzi egy harsány kis lurkóhang beszéd- szóval az ablak alatt.

Ilona keze a Mihály vállán, ahogy szembefordul az emberrel.

— Hát — ha úgy gondolja, hogy szüksége van rám... de azt előre megmondhatom, szomorúságnál én egyebet nem adhatok...

Mihály elvágta az utját a szavának. Lehajolt és megcsókolta a kezét.

— Köszönöm, Ilona kedves... Arra fogok törekedni, hogy sohasem bánta meg ezt a lépését.

— Kezeit csókolom, — az Aratóék szolgálója állott a küszöbön kezében letakart kosár, a kosárból friss kalács jóízű illata szálldos — Azt üzeni a gazdasszonyom, tessenek már gyönni kérem, kész a vacsora... És ezt a kis kalácsot küldi a nagyságos asszonynak, meg az Etus kisasszonynak. Boldog ünnepeket kívánok... És megfáznak a lovak odakünn, kérem...

Tyü, a lovak, igazis!

Felugrott most már Mihály.

... Csiling-csing, csiling-csing — repül a szán a hideg holdvilágos estén. Hátul az ülésen két hallgató asszony-ember. Egyik sem tudja, miért hallgat a másik.

Etus azért sóhajt, mert sóhajtania muszáj, ha az előtte magasodó Mihály gazda szcles vállára tekint.

Az asszony, a szegény hányatott asszony, akit megint egyszer felkapott a Sors, ez a szeszélyes gyerek, hogy labdázson vele; az asszony, ahogy ott ült a muzsikás csengőjű szánon, egy régi téli éjszakára emlékezett, egy messzi messzi téli éjszakára. Ilyen gyors lovak ragadták akkor is csengős szánkán az ismeretlen sorsa felé, mint most ezek itt. De hát mit tehet? Sorslabdája ő már... Talán mégis elviselhetőbb lesz így, mint a tatár házában a tömegszálláson vagy a kórházvonatban, jaj — a kórházvonatban... Neki már ugyis mindegy minden...

A férfinak pedig régi-régi nótát muzsikált a lovak csöngettyűje. Van az úgy néha, hogy valami nótát, tudja Isten, miért, beleragad az ember fülébe, mint most ez is a Mihályéba, talán azért, hogy közben hullani kezdett a hó.

... Esik a hó csuszik a szán, Esküvőre viszik babám...
(Folytatjuk)

Karácsonyra
Sierra Radio
Részürlék

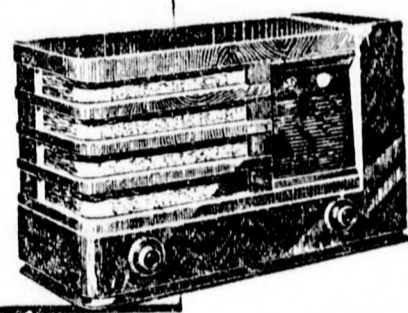

Elodia készpénzért és lecszulejratu részletfizetésre

Devizázdon:

LUX RADIO
Marko Ecsler

Kr. Alekszandra 24.
Telefon 20-13
Képviselet minden nagyobb városban

Tőzsde

BEOGRADI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: kínálat—kereslet dinárookban
December 15.

London (egy font) 217.07—215.01. Páris (100 frank) 147.46—146.02. New-york (100 dollár) 4312.31—4276. Genf (100 svájci frank) 1003.52—996.45. Milánó (100 lira) 228.83—225.74. Prága (100 esk) 152.34—151.43. Amszterdam (100 holl. frt.) 2411.76—2397.16. Berlin (100 márk) 1749.91—1736.03. Bécs magán-küiring 874—864. Szabolcsi (100 drachma) 27.35—26.65. Varsó (100 zloti) 821.23—814.72. London magánküiring 238.80—237.20. Berlin magánküiring 1410—1390.

Allampapírok: 7%-os Hip. banka kötvény — 99. 8%-os külföldi kölesön 94.50—93.50. kötés 94. 7%-os külföldi kölesön 85—84.75. kötés 84.75—85. 2 és fél %-os Ratna Steta 423—421.75. kötés 422. 6%-os bégluk 5000 dináros — 75.25. 6%-os bégluk 2500 dináros 77.50. 6%-os bégluk 5000 dináros 80—79.50. 6%-os dalmát agrár 1000 dináros 74.75—74.25. 6%-os dalmát agrár 5000 dináros 78—77.50.

Részvények: Narodna Banka 7550—7500, kötés 7525, Agrarna Banka — 215.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78-79 kgos 2%-os bácskai, Noviszád és Szombor környéki 175—177. közép- és felsőbácskai 176—178. tiszai uszály 177—179. bégai esatorna 176—178. tiszai esatorna uszály 176—178. felsőbánáti 176—178. dőlbánáti 171—173 szerémi 175—177. szlavóniai 176—178. Rozs bácskai 172—174. Arpa 63-64 kg. bácskai és szerémi 128—130. Zab 122-

124. uszály 124—126. Tengeri tavayi bácskai és szerémi 104—106. bánáti 101—102. indiai paritásban decemberre 91—83. száritott indiai paritásban 95—96. száritott dunai. tiszai paritásban 100—101. Buzaiszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 272.50—272.50—242.50. hatos 212.50—222.50. hetes 182.50—192.50. nyolcas 125—130. Buza- liszt szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 70—280. kettes 250—260. ötös 230—240. hatos 210—220. he- tes 180—190. nyolcas 125—130. Buza- korpa jutazsokokban bácskai és sze- rémi fehér 2%-os. zsák nélkül 204—206. uszályáru 207—209. Szlavóniai rőz- saburgonya 47—49. szlavóniai fehér burgonya 35—37. Sertésziszir 25 kilős kánákban brutto nettóárt 1050—1075. frányzat: változatlan. Forgalom: köze- pes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza. bácskai. Szombor környéki 175—177. felsőbácskai 176—178. szla- vóniai 175—177. szerémi 174—176. Ti- sza. bácskai uszályból 177—179. Tisza. bánáti uszályból 177—179. felsőbánáti 175—177. dőlbánáti 170—172. esatornai hajórakomány 176—178. bégai hajóra- komány 175—177. Rozs. bácskai vasut 172—174. Zab. bácskai vasut 122—124. szerémi és szlavóniai 122—124. — Arpa. bácskai 63—64 kgos 127.50—132.50. szerémi 63—64 kgos 127.50—132.50. bácskai tavaszi 67—68 kgos 177.50—182.50. baranyai tavaszi 177.50—182.50. Tengeri. bácskai és szerémi vasut prompt 105—107. bácskai szári- tott 95—97. Bab. fehér 2%-os 202—207. Buzaiszt: Nullás gg és g 275—285. ket- tes 255—265. ötös 240—250. hatos 215—225. hetes 185—195. nyolcas 127.50—132.50. Korpa. prompt bácskai 92—94. szerémi 93—95. Sertésziszir. új kishor- dókban: 11—12. új középhordókban 10.75—11.75. új nagyhordókban 10.50—11.50. kánában brutto nettoárt: 10—11. Szóított szalonna pofa és hasalja nélkül 10.50—11.50. füstölt szalonna 11.50—12.50. Irányzat: Barátságosabb. Forga- lom 49 és fél vagon.

HIRDESSZEN
a Reggeli Ujságban

A. LAKS speciális bőrárú-üzletében

NOVISZÁD, Dunavska ulca 2, a Greinitz cég mellett

még mindig legolcsóbban vásárolhat

karácsonyi ajándéktárgyat u. m. női- kézitáskát, aktatáskát, iskolástáskát, pénztárcát, koffert, necesszert és min- dennemű egyéb bőrárut. KARÁCSONYI LESZÁLLITOTT ÁRAK!

